

EVROPSKA KOMISIJA

Bruselj, 19.09.2012

C(2012) 6345 final

<p>Ti podatki so bili izbrisani iz različice tega sklepa za javnost v skladu s členoma 24 in 25 Uredbe Sveta (ES) št. 659/1999 o nerazkrivanju podatkov, ki jih zajema obveznost poslovne skrivnosti. Izpuščeni podatki so označeni z [...].</p>		<p>RAZLIČICA ZA JAVNOST</p> <p>Ta dokument je objavljen zgolj informativno.</p>
--	--	---

SKLEP KOMISIJE

z dne

**O UKREPIH V KORIST PODJETJA *ELAN* d.o.o.,
SA.26379 (C 13/2010) (ex NN 17/2010),**

**ki ju je izvedla Slovenija
za podjetje *ELAN* d.o.o.**

(Besedilo v slovenskem jeziku je edino verodostojno)
(Besedilo velja za EGP)

SKLEP KOMISIJE

z dne

**O UKREPIH V KORIST PODJETJA *ELAN* d.o.o.,
SA.26379 (C 13/2010) (ex NN 17/2010),**

**ki ju je izvedla Slovenija
za podjetje *ELAN* d.o.o.**

(Besedilo v slovenskem jeziku je edino verodostojno)

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti prvega pododstavka člena 108(2) Pogodbe,

po pozivu vsem zainteresiranim stranem, naj predložijo svoje pripombe v skladu z navedeno določbo¹,

ob upoštevanju naslednjega:

1. POSTOPEK

- (1) Nemški proizvajalec smuči *Marker Völkl International GmbH* (v nadaljnjem besedilu: pritožnik) je 10. julija 2008 vložil pritožbo v zvezi z domnevno državno pomočjo, ki naj bi jo Slovenija dodelila podjetju *Elan d.o.o.* (v nadaljnjem besedilu: *Elan*; v času pritožbe imenovan *Skimar d.o.o.*). Komisija je Sloveniji poslala več zahtev za informacije, na katere je Slovenija odgovorila z dopisi z dne 14. oktobra 2008, 30. januarja 2010 in 22. februarja 2010. Komisija je novembra 2009 poslala zahtevo za informacije tudi pritožniku, na katero je ta odgovoril 5. marca 2010.
- (2) Z dopisom z dne 12. maja 2010 je Komisija obvestila Slovenijo o svoji odločitvi, da sproži postopek na podlagi člena 108(2) Pogodbe o delovanju Evropske unije v zvezi s to pomočjo.
- (3) Odločitev Komisije o sprožitvi postopka je bila objavljena v *Uradnem listu Evropske Unije*². Komisija je pozvala vse zainteresirane strani, naj predložijo svoje pripombe o ukrepih. Komisija ni prejela pripomb zainteresiranih tretjih strani.

¹ UL C 223, str. 8, 18.8.2010.

² Glej opombo 1.

- (4) Po odločitvi o sprožitvi postopka je Slovenija predložila nadaljnje informacije, in sicer z dopisi z dne 9., 10. in 16. junija 2010 (zadnji od teh je vključeval priloge z dne 26. maja, 28. maja, 31. maja, 2. junija in 14. junija 2010). Komisija je nato 16. avgusta 2011 poslala slovenskim organom zahtevo za informacije, na katero so ti odgovorili z dopisom z dne 10. oktobra 2011. Več prilog k temu dopisu je bilo predloženih 11. oktobra 2011. Po sestanku med službami Komisije in predstavniki podjetja je Slovenija predložila dodatne informacije, in sicer z dopisi z dne 6. marca, 30. marca, 13. aprila, 16. aprila, 23. aprila, 10. maja, 15. maja in 30. maja 2012.

2. OPIS POMOČI

2.1. Upravičenec

- (5) *Elan* je družba z omejeno odgovornostjo, dejavna na področju proizvodnje smučarske opreme in morskih plovil, kot so jahte. Sedež ima v Begunjah na Gorenjskem, v Sloveniji, ki je v celoti upravičena do regionalne pomoči v skladu s členom 107(3)(a) PDEU³. Trenutno ima *Elan* približno 460 zaposlenih in dve glavni diviziji: zimsko in morsko. Ima samo eno hčerinsko podjetje v Sloveniji, *Elan Inventa d.o.o.* (športna oprema), in več trgovinskih podjetij v drugih državah.
- (6) Do junija 2010 in torej tudi takrat, ko sta se izvedla ukrepa, ki se zdaj ocenjujeta, je bil *Elan* organiziran drugače. Sestavljalo ga je matično podjetje *Elan*, ki je imelo lastniški delež v štirih hčerinskih podjetjih:
- podjetju *Elan d.o.o.* (v nadaljnjem besedilu: *Elan Winter sport*), ki se je ukvarjalo z zimskimi dejavnostmi *Elana*. Podjetje *Elan Winter sport* je imelo deleže v več trgovinskih podjetjih,
 - podjetju *Elan Marine d.o.o.* (v nadaljnjem besedilu: *Elan Marine*), ki se je ukvarjalo z morskimi dejavnostmi *Elana*. Podjetje *Elan Marine* je imelo deleže v več hčerinskih podjetjih, npr. 100-odstotni delež v *Elan PBO*, 100-odstotni delež v *Elan Marine Charter* in 100-odstotni delež v *Elan Yachting d.o.o.*,
 - podjetju *Elan Inventa d.o.o.* (divizija za športno opremo),
 - podjetju *Marine Nova d.o.o.* (nedelujoče podjetje).
- (7) *Elan* je v lasti države. Trenutno ima 66,4-odstotni delež v njem *Posebna družba za podjetniško svetovanje, d.d.* (v nadaljnjem besedilu: *PDP*), finančni holding v lasti treh skladov, ki so v lasti države. Nadaljnji 25-odstotni delež v *Elanu* ima podjetje *Triglav Naložbe, finančna družba, d.d.* (v nadaljnjem besedilu: *Triglav Naložbe*), finančna družba za zavarovalnico, ki je v večinski lasti države. Preostalega 8,6 % ima *Prvi pokojninski sklad*, pokojninski sklad v lasti države (za podroben opis družbenikov *Elana* glej točko 2.2). Tudi ko sta bila sprejeta ukrepa, ki se zdaj preiskujeta, je bil *Elan* v večinski lasti države.

³ Smernice o državni regionalni pomoči za 2007–2013, UL C 54, 4.3.2006, str. 13.

Vendar je bila njegova lastniška struktura nekoliko drugačna (glej tudi točko 2.2).

- (8) Kar zadeva finančno stanje podjetja, je imel *Elan* po težavah leta 2004 dobiček v letih 2005 in 2006 in njegov promet se je povečeval. Leta 2007 se je položaj podjetja začel slabšati, kar je povzročilo upad prometa in neto izgube v letih 2007–2008. Natančnejša ocena finančnega stanja *Elana* je navedena v uvodnih izjavah od 68 do 74.
- (9) Zdaj je *Elan* v postopku privatizacije. Glavni družbenik, *PDP*, namerava prodati svoj delež v podjetju in se trenutno pogaja s potencialnimi ponudniki.

2.2. Družbeniki upravičenca zdaj in takrat, ko sta bila odobrena ukrepa

- (10) Lastniška struktura *Elana* ter identiteta njegovih lastnikov in njihovo upravljanje so pomembni za določanje, ali sta bila ukrepa v korist *Elana* izvedena z državnimi sredstvi in ali ju je mogoče pripisati državi, zato je v nadaljevanju najprej na kratko opisan vsak lastnik, temu pa sledi še pregled njihovih deležev v *Elanu*, kakor so se s časom spreminjali. Opozoriti je treba, da se je lastniška struktura *Elana* v času med prvo dokapitalizacijo leta 2007 (ukrep 1) in drugo dokapitalizacijo leta 2008 (ukrep 2) spremenila in da je od takrat prišlo še do drugih sprememb. Podrobnosti so navedene spodaj (glej uvodne izjave od 19 do 22).

2.2.1. Opis družbenikov Elana

KAD

- (11) *Kapitalska družba pokojninskega in invalidskega zavarovanja, d.d.* (v nadaljnjem besedilu: *KAD*) je delniška družba, katere edini delničar je Slovenija. *KAD* upravlja državne pokojninske sklade in premoženje v imenu Slovenije. Odgovoren je tudi za privatizacijo državnih sredstev. Za *KAD* velja slovenski zakon o gospodarskih družbah (ZGD-1). V skladu z njim ima *KAD* skupščino, nadzorni svet in upravo. Slovenska vlada imenuje vseh 15 članov skupščine (od teh jih pet zastopa upokojene in invalidne delavce, pet delodajalce in zavarovance ter pet slovensko vlado) in vseh devet članov nadzornega sveta. Predstavniki vlade so vabljeni na seje skupščine.

KAD-PPS

- (12) *Prvi pokojninski sklad*, s polnim imenom Prvi pokojninski sklad Republike Slovenije, je v 100-odstotni lasti države. *KAD* upravlja ta pokojninski sklad in nadzira tudi delež, ki ga ima *PPS* v *Elanu* (v nadaljnjem besedilu: *KAD-PPS*).

DSU

- (13) *Družba za svetovanje in upravljanje, d.o.o.* (v nadaljnjem besedilu: *DSU*) je družba z omejeno odgovornostjo, ki se ukvarja z upravljanjem in svetovanjem ter je v 100-odstotni lasti države. Med drugim je podjetje *DSU* odgovorno tudi za privatizacijo državnih sredstev. Ima nadzorni svet, ki ga sestavljajo trije člani. Dva imenuje slovenska vlada, enega pa zaposleni podjetja. Do

imenovanja predstavnika zaposlenih tudi tretjega člana imenuje država. Nadzorni svet imenuje direktorja podjetja, ki vodi poslovanje *DSU*.

Zavarovalnica Triglav

- (14) *Zavarovalnica Triglav, d.d.* (v nadaljnjem besedilu: *Zavarovalnica Triglav*) je podjetje, ki ponuja vse vrste neživljenjskega in življenjskega, zdravstvenega ter nezgodnega zavarovanja. 67,7 % njenih delnic je v lasti podjetij, ki so neposredno ali posredno v večinski lasti države. Glavni delničarji *Zavarovalnice Triglav* v času odobritve ukrepov so bili: *Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje* (v nadaljnjem besedilu: *ZIPZ*), ki je v 100-odstotni lasti države in ima 34,5-odstotni delež v *Zavarovalnici Triglav*; *Slovenska odškodninska družba, d.d.* (v nadaljnjem besedilu: *SOD*), ki je v 100-odstotni lasti države in ima 28,1-odstotni delež v *Zavarovalnici Triglav*; *NLB d.d.*, ki je v 50-odstotni lasti države in ima 3,1-odstotni delež v *Zavarovalnici Triglav*; ter *HIT d.d.*, ki je v 100-odstotni lasti države in ima 1,1-odstotni delež v *Zavarovalnici Triglav*. Posamezni deleži drugih delničarjev *Zavarovalnice Triglav* ne presegajo 1,8 %.
- (15) *Zavarovalnica Triglav* ima nadzorni svet, ki ga sestavlja osem članov, in upravo. Pet članov nadzornega sveta zastopa interese delničarjev in jih izvoli skupščina delničarjev *Zavarovalnice Triglav*. Preostali trije člani zastopajo interese zaposlenih.

Triglav Naložbe

- (16) *Triglav Naložbe* je finančna družba. V času druge dokapitalizacije je bilo 80 % delnic tega podjetja v lasti *Zavarovalnice Triglav*. Ta pa je v večinski lasti države (glej uvodno izjavo 14). Preostali kapital podjetja *Triglav Naložbe* je zelo razpršen med posamezne vlagatelje, katerih posamezni deleži ne presegajo 0,67 %. *Triglav Naložbe* ima nadzorni svet in upravo. Nadzorni svet je sestavljen iz treh članov, ki jih imenuje skupščina podjetja.

PDP

- (17) *PDP* je finančni holding, ustanovljen junija 2009. Je v lasti treh skladov, ki so v lasti države, in sicer *KAD*, *DSU* in *SOD*, in v imenu slovenske države deluje kot podjetje za prestrukturiranje. *PDP* lahko po pogodbi prevzame upravljanje podjetij v državni lasti, ki so v težavah, uveljavlja vse glasovalne pravice, imenuje nadzorni svet in upravo ter za državo izvaja sanacijske ukrepe⁴. *PDP* ima deleže v več slovenskih podjetjih, ki so bili prej v lasti paradržavnih skladov⁵, in za nekatere od njih išče strateške vlagatelje.

KD Kapital

⁴ „Strukturne prilagoditve v letih 2010 in 2011“, Vlada Republike Slovenije, oktober 2009, str. 12, http://www.svez.gov.si/fileadmin/svez.gov.si/pageuploads/docs/strukturne_prilagoditve/Strukturne_prilagoditve_v_letih_2010_in_2011.pdf.

⁵ Decembra 2009 je imel *PDP* deleže v 10 slovenskih podjetjih, ki so bili prej v lasti *KAD*, *SOD* in *DSU*; glej: „Kdo smo“ – predstavitev *PDP* v powerpointu, ki so jo predložili slovenski organi.

- (18) *KD Kapital, finančna družba, d.o.o.* (v nadaljevanju besedila: *KD Kapital*) je podjetje, dejavno na področju kapitalskih naložb. Pripada skupini *KD Group*⁶ in je v zasebni lasti.

2.2.2. Deleži v Elanu v različnih obdobjih

- (19) Leta 2007, ko je bil odobren prvi ukrep, so imela delež v *Elanu* naslednja podjetja: *KAD* (30,48 %), *KAD-PPS* (10,3 %), *DSU* (17,34 %), *Triglav Naložbe* (13,16 %), *Zavarovalnica Triglav* (11,89 %) in *KD Kapital* (16,83 %).
- (20) Aprila 2008 je podjetje *KD Kapital* prodalo svoj delež podjetju *KAD*. Po tej transakciji so tako v času druge dokapitalizacije imela delež v *Elanu* naslednja podjetja: *KAD* (47,31 %), *KAD-PPS* (10,3 %), *DSU* (17,34 %), *Triglav Naložbe* (13,16 %) in *Zavarovalnica Triglav* (11,89 %).
- (21) Leta 2010 sta podjetji *KAD* in *DSU* prenesli svoja deleža *Elana* v finančni holding *PDP*. Danes ima *PDP* 66,4-odstotni delež v *Elanu*. *KAD-PPS* ima 8,6-odstotni delež, *Triglav Naložbe* pa 25-odstotni delež.
- (22) V **razpredelnici 1** je prikazan pregled deležev posameznih družbenikov v času ukrepa 1, ukrepa 2 in maja 2012:

Razpredelnica 1

Subjekt	Ukrep 1 (januar 2007)	Ukrep 2 (avgust 2008)	Maj 2012
<i>PDP</i> (v lasti <i>KAD</i> , <i>DSU</i> in <i>SOD</i> , ki so v lasti države)	0 %	0 %	66,4 %
<i>KAD</i> (100 % v lasti države)	30,48 %	47,31 %	0 %
<i>KAD-PPS</i> (100 % v lasti države)	10,30 %	10,30 %	8,6 %
<i>DSU</i> (100 % v lasti države)	17,34 %	17,34 %	0 %
<i>Triglav Naložbe</i> (80 % v lasti <i>Zavarovalnice Triglav</i>)	13,16 %	13,16 %	25 %
<i>Zavarovalnica Triglav</i> (v lasti <i>ZIPZ</i> in <i>SOD</i> , ki sta v lasti države)	11,89 %	11,89 %	0 %
<i>KD Kapital</i> (zasebno podjetje)	16,83 %	0 %	0 %
Skupaj v lasti države	83,17 %	100 %	100 %

2.3. Opis ukrepov

2.3.1. Dokapitalizacija leta 2007 (ukrep 1)

- (23) Leta 2006 je *Elan* na podlagi strateškega razvojnega načrta za obdobje 2006–2010 (ki ga je pripravil nadzorni svet *Elana* decembra 2005) predvidel ambiciozen program naložb za skupino z naložbami v nepremičnine, opremo in trženje blagovnih znamk. Za leti 2006–2007 so bile načrtovane naložbe v višini 20,2 milijona EUR. Za financiranje teh naložb je *Elan* družbenikom

⁶ <http://www.kd-group.com/index.php>.

predlagal dokapitalizacijo v višini 20,2 milijona EUR. Istočasno, torej med letom 2006, je *Elan* začel kupovati novo proizvodno opremo, ki je bila prav tako predvidena v strateškem razvojnem načrtu.

- (24) *Elan* in njegovi družbeniki so 29. januarja 2007 podpisali pismo o nameri, v katerem so soglašali, da bodo družbeniki dokapitalizirali *Elan* z 10,225 milijona EUR (približno polovico od 20,2 milijona EUR, predvidenega v strateškem razvojnem načrtu za obdobje 2006–2010). Vsi družbeniki so se strinjali, da k dokapitalizaciji prispevajo znesek, sorazmeren z njihovim deležem v *Elanu*. Odločitev je bila sprejeta na podlagi vrednotenja podjetja, ki ga je pripravilo neodvisno svetovalno podjetje [...], in več drugih dokumentov, ki sta jih sestavila sam *Elan* in njegov večinski družbenik *KAD*. [...] izračun poštene vrednosti podjetja je temeljil na povprečju izračuna (za vsako divizijo) (i) tehtanega povprečja primerljivih razmerij med ceno in prihodki od prodaje nedavno sklenjenih poslov, (ii) razmerij med ceno in dobičkom zadevnih podjetij v letu 2005 in (iii) sedemkratnika vrednosti EBITDA, vključno s 25 odstotki ocenjenega možnega prihranka stroškov. Od tega povprečja so bili odšteti kratkoročni obrestovani dolgovi in polovica opredeljenih naložb, ki jih ne bi bilo mogoče financirati s predvidenim denarnim tokom podjetja. *KAD* je pripravil hitro oceno vrednosti *Elana*, in sicer po metodi diskontiranih denarnih tokov na podlagi projekcije poslovanja, ki jo je *Elan* predložil svojemu nadzornemu svetu.
- (25) Pred tem, in sicer maja 2006, je *Elan* družbenike obvestil, da bo kljub usmerjanju vseh prostih denarnih tokov v naložbe, predvidene v strateškem razvojnem načrtu za obdobje 2006–2010, za izvedbo potrebnih naložb potrebna dokapitalizacija⁷. Potem je novembra 2006 *Elan* pripravil podrobnejšo analizo učinkov dokapitalizacije⁸, ki je pokazala, da bi po naložbah skupni neto dobiček zimske divizije v obdobju 2006–2010 znašal 15,4 milijona EUR, medtem ko bi brez dokapitalizacije ta divizija imela skupno neto izgubo v višini 4,8 milijona EUR. Tudi skupni neto dobiček morske divizije za obdobje 2006–2010 bi bil višji v primeru dokapitalizacije (14,9 milijona EUR v primerjavi z 8 milijoni EUR). Hkrati je *Elanov* večinski družbenik *KAD* ocenil vrednost skupine na 22,8 milijona EUR. Nadzorni sveti družbenikov *Elana*, in sicer *KAD*, *DSU*, *Zavarovalnice Triglav* in podjetja *Triglav Naložbe*, so odobrili dokapitalizacijo že decembra 2006 oziroma januarja 2007.
- (26) Uradno je bila dokapitalizacija potrjena na skupščini družbenikov 25. oktobra 2007. Družbeniki so svoje prispevke plačali 15. novembra 2007, in sicer v sorazmerju s svojim lastniškim deležem. Tako je bil *Elan* dokapitaliziran z 10,225 milijona EUR, od tega je zagotovil posojilo družbenika v višini 5,8 milijona EUR za *Elan Winter sport* in posojilo družbenika v višini 4,425 milijona EUR za *Elan Marine*. Ti posojili družbenika sta bili pozneje spremenjeni v lastniški delež v *Elan Winter sport* in *Elan Marine*. Kot je navedeno zgoraj, sta bili podjetji *Elan Winter sport* in *Elan Marine* junija 2010 združeni s svojim matičnim podjetjem *Elanom* (glej

⁷ Dokument, ki ga je sestavila uprava *Elana*, z dne 30. maja 2006 o dokapitalizaciji podjetij v *Elanu*.

⁸ Pismo uprave *Elana* podjetju *KAD* z dne 30. novembra 2006.

uvodno izjavo 6).

- (27) Eden od razlogov za časovni zamik med pismom o nameri in uradnim soglasjem družbenikov je bil, da je *KD Kapital*, ki je bil edini zasebni družbenik *Elana* v zadevnem obdobju in je imel kontrolni delež, preprečeval sprejetje uradnega sklepa o dokapitalizaciji. Razlog za nasprotovanje *KD Kapital* je bil spor med *KAD* in *KD Kapital* zaradi sprememb v nadzornem svetu *Elana*. Kot je pojasnila Slovenija, je bil *KD Kapital* 50-odstotni družbenik enega od *Elanovih* konkurentov, *Seaway Group d.o.o.*, hkrati pa si je prizadeval, da bi imel predstavnika v nadzornem svetu *Elana*. *KAD* je menil, da to ni sprejemljivo glede na udeležbo *KD Kapital* v podjetju *Seaway*. Za rešitev tega vprašanja je v začetku oktobra 2007 *KAD* ponudil *KD Kapital* prodajno opcijo, pod pogojem, da *KD Kapital* glasuje v korist predloga *KAD* v zvezi s sporom glede članov nadzornega sveta.
- (28) Po tej ponudbi se je *KD Kapital* končno strinjal z dokapitalizacijo in, kot je opisano zgoraj, so družbeniki sprejeli uradni sklep o tem oktobra 2007.

2.3.2. Dokapitalizacija leta 2008 (ukrep 2)

- (29) Kljub dokapitalizaciji novembra 2007 je slaba zimska sezona 2007/2008 (na kar je vplivala predhodna „zelena“ zima 2006/2007) privedla do nadaljnjih težav skupine. V začetku leta 2008 je *Elanu* grozila plačilna nesposobnost.
- (30) Potem ko je *SKB banka d.d.* v začetku leta 2008 zavrnila nadaljnje financiranje *Elana*, je *KD Kapital* marca 2008 izvršil svojo prodajno opcijo, transakcija je bila izvedena aprila 2008. Delež, ki je pripadal *KD Kapital*, je odkupil *KAD*, ki je s tem povečal svoj delež v *Elanu*. Od takrat je *Elan* v celoti v lasti države (glej uvodno izjavo 20).
- (31) Za uspešno spopadanje s finančnimi težavami so družbeniki *Elana* aprila 2008 imenovali novo upravo. Ta je začela pogovore z bankami, da bi dosegli dogovor o reprogramiranju terjatev bank do *Elana* in s tem preprečili stečaj podjetja. Banke so bile pripravljene to storiti samo, če bi družbeniki *Elana* podjetje dokapitalizirali.
- (32) Glede na to ozadje je *Elan* marca 2008 družbenike pozval k novi dokapitalizaciji. Na podlagi dolgoročnega načrta za *Elan* za obdobje 2008–2012, ki ga je pripravil *Elan* junija 2008 (v nadaljnjem besedilu: dolgoročni načrt 2008–2012), je *Elan* družbenike konkretno zaprosil za 25 milijonov EUR v juniju/juliju 2008. Družbeniki *Elana* so menili, da dolgoročni načrt 2008–2012 ne ustreza za dokapitalizacijo v višini 25 milijonov EUR. Dejansko so bili pripravljene sodelovati v dokapitalizaciji samo z 10 milijoni EUR in še to dokapitalizacijo so pogojevali s predhodnim dogovorom med *Elanom* in bankami upnicami o reprogramiranju dolgov *Elana*. Poleg tega so zahtevali dopolnjen dolgoročni načrt za *Elan*⁹. V skladu s to zahtevo je *Elan* pripravil dodatni načrt za sanacijo z dne 8. avgusta 2008 (v nadaljevanju: sanacijski načrt). Vendar se z bankami upnicami ni mogel dogovoriti o reprogramiranju dolga. Ravno nasprotno, ena od *Elanovih* upnic, in sicer *SKB banka d.d.*, je

⁹ Glej točko 2.2 v zapisniku 134. seje nadzornega sveta *KAD* z dne 4. julija 2008.

sprožila sodni postopek za uveljavitev svoje terjatve in avgusta 2008 je sodišče v Ljubljani izdalo sklep o izvršbi, s katerim je *Elanu* naložilo plačilo neporavnanih dolgov. Izvršba tega sklepa bi pomenila stečaj podjetja.

- (33) Glede na to je *Elan* sklical izredno skupščino družbenikov, ki je potekala 28. avgusta 2008. Na skupščini so družbeniki *Elana* na predlog podjetja *KAD* sklenili, da dokapitalizirajo *Elan* z 10 milijoni EUR, čeprav pogoj, da naj bi se *Elan* dogovoril z bankami upnicami o reprogramiranju posojil, ni bil izpolnjen.
- (34) Nadzorni svet *KAD* je odobril dokapitalizacijo že pred skupščino družbenikov avgusta 2008; nadzorni sveti drugih družbenikov so sklep o dokapitalizaciji *Elana* v višini 10 milijonov EUR odobrili najpozneje v začetku septembra 2008.
- (35) Družbeniki so svoje prispevke plačali 8. septembra 2008, in sicer v sorazmerju s svojim lastniškim deležem. Kot je opisno v uvodni izjavi 6, sta se v času odobritve dokapitalizacije z zimskimi dejavnostmi in morskimi dejavnostmi *Elana* ukvarjali dve hčerinski podjetji, in sicer *Elan Winter sport* in *Elan Marine*. *Elan* je bil dokapitaliziran z 10 milijoni EUR, od tega je vložil 5,924 milijona EUR v *Elan Winter sport* in 4,076 milijona EUR v *Elan Marine*.

Dolgoročni načrt 2008–2012

- (36) V dolgoročnem načrtu 2008–2012, ki ga je pripravil *Elan* junija 2008, je bilo najprej opisano ekonomsko-finančno stanje skupine *Elan*. Predlaganih je bilo več ukrepov za prestrukturiranje na ravni *Elan Winter sport* (popravki naložb v povezana podjetja, popravki zalog in odpravnine) ter na ravni *Elan Marine* (popravki zalog, odpravnine, odpis kalupov). Poleg teh ukrepov za prestrukturiranje je bilo za *Elan Winter sport* predvideno naslednje:
- povečanje produktivnosti zaposlenih in zmanjšanje delovne sile s 340 na 230 zaposlenih,
 - zmanjšanje števila blagovnih znamk,
 - izboljšave sestave ponudbe izdelkov,
 - reorganizacija režijskih služb.
- (37) Za *Elan Marine* je bilo v dolgoročnem načrtu 2008–2012 predvideno naslednje:
- naložbe v novo skupno podjetje, imenovano *Elan Yachts*, ki naj bi bilo dejavno na področju prodaje in razvoja jadrnic,
 - prodaja programov *Power* in *Yachting (Elan PBO)* za [9,5-11,2] milijona EUR, da bi zmanjšali dolgove *Elan Marine*.
- (38) V dolgoročnem načrtu 2008–2012 so bile nato predstavljene napovedi za skupino in njena hčerinska podjetja, ki so temeljile na predpostavki, da bi bili zgoraj opisani ukrepi za prestrukturiranje in navedene točke izvedeni. Po teh

napovedih naj bi imel *Elan Winter sport* dobiček od leta 2010 dalje, *Elan Marine* pa od leta 2011 dalje. V zaključku načrta je navedeno, da potrebuje *Elan* dokapitalizacijo v višini [23-26] milijonov EUR za zadovoljitev likvidnostnih potreb. Samo ob zagotovitvi takega zneska bi lahko *Elan* dosegel ustrezne donose za svoje družbenike.

Sanacijski načrt

- (39) V sanacijskem načrtu, ki ga je pripravil *Elan* avgusta 2008, je bila najprej predstavljena struktura podjetij v skupini *Elan* ter finančno-ekonomsko stanje *Elan Winter sport* in *Elan Marine*, vključno s podrobno analizo obveznosti in stroškov, pa tudi prihodkov. Temu je sledila analiza poslovanja podjetij *Elan Winter sport* in *Elan Marine* od januarja do junija 2008. Za tem je načrt vključeval poglavje o sanaciji podjetja. V skladu z načrtom ukrepov, predlaganih v tem poglavju, ne bi bilo mogoče izvesti brez dokapitalizacije *Elana* in reprogramiranja bančnih posojil. Vendar v sanacijskem načrtu niso določeni potrebni zneski.
- (40) Za *Elan Winter sport* so bili v sanacijskem načrtu predvideni naslednji ukrepi:
- [...]
- (41) Za *Elan Marine* so bili predvideni naslednji ukrepi:
- [...].
- (42) V sanacijskem načrtu je bila nato predstavljena projekcija poslovanja za leta 2008–2012, v skladu s katero naj bi imel *Elan Winter sport* dobiček od leta 2010 dalje, *Elan Marine* pa od leta 2011 dalje.

3. RAZLOGI ZA SPROŽITEV POSTOPKA

- (43) Kot je opisano zgoraj v uvodnih izjavah 2 in 3, je Komisija 12. maja 2010 odločila, da sproži formalni postopek preiskave („odločitev o sprožitvi postopka“). V odločitvi o sprožitvi postopka je predhodno menila, da obe dokapitalizaciji vsebujeta državno pomoč v korist *Elan Ski* in *Elan Marine*. Izrazila je dvome, da bi lahko taka državna pomoč štela za združljivo z notranjim trgom. Najprej je preučila, ali sta podjetji upravičenca v težavah.

3.1. Podjetje v težavah

- (44) Točka 10 smernic za reševanje in prestrukturiranje določa posebne okoliščine, v katerih se lahko za podjetje šteje, da je v težavah, kot je znatno zmanjšanje kapitala. V odločitvi o sprožitvi postopka je veljalo, da *Elan Ski* in *Elan Marine* ne izpolnjujeta meril točke 10 smernic za reševanje in prestrukturiranje. Vendar lahko v skladu s točko 11 smernic podjetje še vedno velja za podjetje v težavah, če so prisotni običajni znaki podjetja v težavah. Glede na naraščajoče izgube, upadanje prometa in finančne težave skupine *Elan* na splošno je Komisija menila, da bi se *Elan Ski* in *Elan Marine* lahko obravnavala kot podjetji v težavah vsaj v letih 2007 in 2008.

3.2. Obstoje državne pomoči

- (45) Najprej je Komisija ocenila, ali sta bila ukrepa opravljena z državnimi sredstvi in ali ju je mogoče pripisati državi. Glede na to, da je *KAD* v 100-odstotni lasti Slovenije, da Slovenija imenuje vse člane skupščine in nadzornega sveta ter da se predstavniki slovenske vlade udeležujejo vseh sej skupščine in nadzornega sveta, je Komisija predhodno sklenila, da sta bila ukrepa, ki ju je sprejel *KAD*, opravljena z državnimi sredstvi in ju je mogoče pripisati državi. V zvezi z ukrepi, ki so jih odobrili drugi družbeniki *Elana*, tj. *KAD-PPS*, *DSU*, *Triglav Naložbe* in *Zavarovalnica Triglav*, je Komisija sklenila, da je treba v formalnem postopku preiskave preveriti, ali so bili prav tako izvedeni z državnimi sredstvi in ali jih je prav tako mogoče pripisati državi.
- (46) Nato je Komisija preučila, ali sta ukrepa dala prednost upravičencema. Dvomila je, da bi ukrepa prestala preskus načela vlagatelja v tržnem gospodarstvu. Pri prvem ukrepu edini zasebni družbenik *Elana*, *KD Kapital*, ni želel sodelovati. Zdelo se je, da ukrep ni temeljil na poslovnem načrtu ali drugih informacijah o potencialni prihodnji donosnosti naložbe. Za upravičenca se je v času dokapitalizacije zdelo, da sta v finančnih težavah. Pri drugem ukrepu ni sodelovalo nobeno zasebno podjetje. Čeprav sta bila pred odločitvijo družbenikov *Elana* o dokapitalizaciji pripravljena dolgoročni načrt in sanacijski načrt, so obstajali indici, da sta bila po mnenju družbenikov načrta neustrezna. Ko je bil drugi ukrep odobren, sta bila *Elan Ski* in *Elan Marine* še vedno v finančnih težavah.
- (47) Nazadnje je Komisija menila, da bi ukrepa, ki ju je sprejela Slovenija, lahko izkrivljala konkurenco in prizadela trgovino med državami članicami, saj države članice med seboj vsekakor trgujejo na področjih smučarske opreme in morskih plovil.

3.3. Združljivost pomoči

- (48) Komisija je predhodno ocenila, ali sta ukrepa združljiva z notranjim trgovom na podlagi smernic za reševanje in prestrukturiranje. Glede na svoje težave in ker v skupini ni drugih močnih podjetij, sta *Elan Ski* in *Elan Marine* načeloma upravičena do pomoči za reševanje in prestrukturiranje. Pri odobrenih ukrepih je šlo za dokapitalizacijo, zato ju ni mogoče obravnavati kot pomoč za reševanje. Kar zadeva njuno združljivost z notranjim trgovom kot pomoč za prestrukturiranje, ni jasno, ali so izpolnjeni vsi ustrezni pogoji za to. Zlasti ni bilo jasno, ali je bila pomoč omejena na najnižjo potrebno vsoto, in nič ni kazalo, da bi upravičenca prispevala lastna sredstva in da bi bili sprejeti izravnalni ukrepi.
- (49) Prav tako je bilo predhodno preučeno, ali bi bila ukrepa lahko z notranjim trgovom združljiva regionalna pomoč. Čeprav imata oba upravičenca sedež v regiji, ki je upravičena do pomoči v skladu s členom 107(3)(a) PDEU, ni bilo jasno, ali sta upravičena do take pomoči, ker sta bila v času njene odobritve oba v težavah.

4. PRIPOMBE SLOVENIJE

- (50) Slovenija je predložila svoje pripombe z dopisi z dne 9., 10. in 16. junija 2010. Dodatne informacije so bile poslani 10. oktobra 2011 ter z dopisi z dne 6. marca, 30. marca, 13. aprila, 16. aprila, 23. aprila, 10. maja, 15. maja in 30. maja 2012 (glej uvodno izjavo 4).
- (51) Na kratko po mnenju Slovenije ukrepa ne pomenita državne pomoči, saj nista bila izvedena z državnimi sredstvi in ju ni mogoče pripisati državi. Tudi če bi izpolnjevala ta pogoja, naj ne bi dajala prednosti upravičencu, ker je Slovenija ravnala v skladu z načelom vlagatelja v tržnem gospodarstvu. Nadalje Slovenija trdi, da ukrepa nista prizadela trgovine, niti nista izkrivljala konkurence, saj je po mnenju Slovenije trg opreme za zimske športe močno konsolidiran in kaže trend še nadaljnje konsolidacije, *Elan* pa je bil le šibak konkurent bistveno večjim udeležencem na zadevnem trgu.
- (52) Slovenija ni navedla nobenih argumentov glede morebitne združljivosti ukrepa 1 z notranjim trgom, če bi ukrep vključeval državno pomoč. Ukrep 2 bi po mnenju Slovenije lahko štel za združljivega z notranjim trgom v skladu s smernicami za reševanje in prestrukturiranje.

4.1. Obstoj državne pomoči

4.1.1. Državna sredstva in pripisljivost državi

- (53) Slovenija trdi, da ni vplivala na povečanje osnovnega kapitala *Elana*.
- (54) Slovenija opozarja, da morajo biti ukrepi, da bi šteli za državno pomoč, izvedeni neposredno ali posredno z državnimi sredstvi in da jih mora biti mogoče pripisati državi. Strinja se, da je pogoj o „državnih sredstvih“ izpolnjen, če ima država članica nad podjetjem prevladujoč vpliv. Vendar pa na podlagi dejstva, da država članica lahko izvaja prevladujoč vpliv nad podjetjem, še ni mogoče samodejno predpostavljati, da je v konkretnem primeru takšen vpliv tudi v resnici izvajala. V zvezi s tem se Slovenija sklicuje na sodbo *Stardust Marine*¹⁰, v kateri je določen niz indicev za ugotavljanje, ali je država v konkretnem primeru takšen vpliv dejansko izvajala. Ti indici zajemajo vključenost v strukture javne uprave, naravo dejavnosti podjetja in njihovo izvajanje na trgu ob normalnih konkurenčnih pogojih z drugimi zasebnimi gospodarskimi subjekti, pravni status podjetja ter intenzivnost nadzora, ki ga izvaja državna oblast nad upravljanjem podjetja. Slovenija poudarja, da je treba ustrezno upoštevati dejstvo, ali je podjetje ustanovljeno po zasebnem pravu.
- (55) V zvezi s tem je Slovenija navedla naslednje argumente za vsak subjekt, vključen v dokapitalizaciji:
- (56) *KAD* je pravna oseba zasebnega prava, ki posluje na trgu pod konkurenčnimi pogoji. Čeprav je pod nadzorom države, zgolj na podlagi tega ni mogoče sklepati, da je ocenjevani dokapitalizaciji mogoče pripisati državi. Vpletenost

¹⁰ Sodba z dne 16. maja 2002 v zadevi *Francija proti Komisiji (Stardust Marine)* (C-482/99, Recueil, str. I-4397).

države v dokapitalizaciji ni dokazana, in sicer iz naslednjih razlogov: poslovanje *KAD* ureja slovenski zakon o gospodarskih družbah (ZGD-1), razpolaganja z njegovimi sredstvi ne omejuje noben zakon, *KAD* se financira izključno iz dividend, obresti in drugih prihodkov, ki izvirajo iz naložb in poslovanja, ter sklep o dokapitalizaciji *Elana* je sprejel nadzorni svet, ki je neodvisen pri svojem odločanju. Čeprav je res, da je država *KAD* poverila nalogi v javnem interesu, in sicer upravljanje pokojninskih skladov in dokončanje privatizacije podjetij, ta javni interes na ukrepe, ki jih sprejme *KAD*, ne more vplivati tako, da bi bilo treba za te ukrepe šteti, da jih je mogoče pripisati državi.

- (57) Podjetje *DSU* je v neposredni lasti države, vendar ga država ne financira in njegov namen je maksimiranje vrednosti lastnih naložb. Čeprav je res, da je država *DSU* poverila nalogi v javnem interesu, in sicer upravljanje pokojninskih skladov in dokončanje privatizacije podjetij, ta javni interes na ukrepe, ki jih sprejme *DSU*, ne more vplivati tako, da bi bilo treba za te ukrepe šteti, da jih je mogoče pripisati državi.
- (58) *Zavarovalnica Triglav* je samo v posredni lasti države in njene dejavnosti so izključno tržno pogojene. Država nima neposrednega vpliva na njeno poslovanje. Res je, da člane nadzornega sveta *Zavarovalnice Triglav* izvolijo delničarji, vendar so izvoljeni kot fizične osebe in nobeden od njih ni imel položaja v slovenski vladi ali upravi.
- (59) *Triglav Naložbe* je v posredni lasti države, in sicer prek *Zavarovalnice Triglav*. Namen podjetja je ustvarjanje dobička. Država nima neposrednega vpliva na poslovanje podjetja *Triglav Naložbe* in njegov nadzorni svet sestavljajo neodvisne fizične osebe. Poleg tega je podjetje *Triglav Naložbe* dokapitalizacijo financiralo s posojilom, najetim po tržnih pogojih.

4.1.2. *Obstoj prednosti*

Ukrep 1

- (60) Slovenija navaja, da ukrep 1 ni dal prednosti *Elanu*, in sicer iz naslednjih razlogov: decembra 2005 je *Elan* sprejel strateški razvojni načrt za obdobje 2006–2010, vključno s podrobnimi razvojnimi načrti za takratna hčerinska podjetja *Elana*. V razvojnem načrtu 2006–2010 so bile predvidene naložbe v zimsko in morsko divizijo. Za izvedbo teh naložb je maja 2006 *Elan* družbenikom predlagal dokapitalizacijo *Elana* v letih 2006–2009 z 20,2 milijona EUR. Družbeniki so predlog preudarno ocenili, *Elan* pa jim je predložil dokumente, ki so jasno prikazovali, da bi bila taka dokapitalizacija za družbenike dobičkonosna. *KAD*, večinski družbenik *Elana*, je novembra 2006 opravil lastno oceno predlagane dokapitalizacije in ugotovil, da bi bila dokapitalizacija dobra naložba. Tudi podjetje *Triglav Naložbe* je preučilo napovedi *Elana* in se na podlagi tega strinjalo z dokapitalizacijo. Poleg tega so družbeniki *Elana* zahtevali neodvisno cenitev skupine, za to nalogo pa je bilo izbrano podjetje [...] (glej uvodno izjavo 24). Cenitev je pokazala, da so naložbe potrebne, da pa bi se lahko v vsakem primeru povrnile s prodajo deležev strateškimi partnerjem po poštenih vrednostih.

- (61) Na podlagi zgoraj omenjenih dejavnikov so *Elan* in njegovi družbeniki januarja 2007 sklenili pismo o nameri, v katerem so soglašali, da bodo družbeniki dokapitalizirali podjetje z 10,225 milijona EUR. Tudi *KD Kapital*, edini zasebni družbenik *Elana*, je pristal na pismo o nameri brez kakršnih koli pogojev. Po mnenju Slovenije so družbeniki to odločitev sprejeli, da bi si zagotovili primeren donos na vloženi kapital, in so torej ravnali v skladu z načelom vlagatelja v tržnem gospodarstvu.
- (62) Kar zadeva dejstvo, da se je skupščina družbenikov uradno strinjala z dokapitalizacijo šele oktobra 2007, Slovenija pojasnjuje, da je zamudo povzročil spor med *KD Kapital*, zasebnim manjšinskim družbenikom *Elana*, in *KAD*, večinskim družbenikom *Elana*. *KD Kapital* je bil 50-odstotni družbenik enega od *Elanovih* konkurentov, *Seaway Group d.o.o.* Hkrati si je prizadeval, da bi imel zastopnika svojih interesov v nadzornem svetu *Elana*, česar drugi družbeniki niso želeli sprejeti glede na njegovo udeležbo v konkurenčnem podjetju. Spor se je razrešil, ko je *KAD* ponudil *KD Kapital* prodajno opcijo. Po taki razrešitvi spora so vsi družbeniki *Elana*, vključno s *KD Kapital*, uradno soglašali z dokapitalizacijo *Elana* v višini 10,225 milijona EUR.

Ukrep 2

- (63) Slovenija navaja, da je *Elanu* v začetku leta 2008 grozila plačilna nesposobnost. Nadzorni svet in družbeniki so se takoj odzvali in imenovali nove člane uprave *Elana*, ki se je začela pogajati z bankami upnicami *Elana* o reprogramiranju dolgov. Vendar so banke zahtevale, naj družbeniki podjetje dodatno dokapitalizirajo. Glede na to je *Elan* maja 2008 s pomočjo zunanega svetovalca pripravil strategijo zasuka, junija 2008 je sestavil dolgoročni načrt 2008–2012, avgusta 2008 pa je uprava *Elana* sprejela sanacijski načrt. Družbeniki so se 11. julija 2008 strinjali z dokapitalizacijo, vendar pod pogojem, da banke najprej pristanejo na reprogramiranje dolgov na podlagi navedenih dokumentov. Poleg tega Slovenija navaja, da so družbeniki pri tem upoštevali vrednost podjetja, kot jo je določila neodvisna revizijska družba¹¹ pri ocenjevanju vrednosti lastniškega kapitala *Elana*. V skladu s to oceno je tržna vrednost *Elana* na dan 31. decembra 2007 znašala 38 059 000 EUR. Poleg tega so družbeniki upoštevali še hitro oceno vrednosti *Elana* z dne 1. julija 2008. Nazadnje so 28. avgusta 2008 sklenili, da dokapitalizirajo podjetje brez predhodnega dogovora z bankami o reprogramiranju dolga. Slovenija trdi, da bi družbeniki sicer lahko izgubili svojo celotno naložbo v *Elan*. Glede na zgoraj navedeno Slovenija meni, da so družbeniki *Elana* ravnali v skladu z načelom vlagatelja v tržnem gospodarstvu.

4.1.3. Izkrivljanje konkurence in vpliv na trgovino

- (64) Slovenija navaja, da ukrepi niso mogli izkrivljati konkurence in da tudi niso prizadeli trgovine. Po eni strani je bil *Elan* v času, ko sta bili dokapitalizaciji odobreni, šibak konkurent veliko večjim udeležencem na trgu smuči. Po drugi strani so tudi konkurenti *Elana* potrebovali ukrepe svojih zasebnih družbenikov ali delničarjev, da so pokrili izgube v letih 2007–2008.

¹¹ [...]

4.2. Združljivost

- (65) Slovenija je navedla argumente glede združljivosti z notranjim trgom samo za ukrep 2. Trdi, da je bil ta ukrep združljiv z notranjim trgom v skladu s smernicami za reševanje in prestrukturiranje, saj je *Elan* pripravil izvedljiv načrt prestrukturiranja, vključno z izboljšavami v skupini predvsem iz notranjih ukrepov.
- (66) Dejansko Slovenija trdi, da je *Elan* po dokapitalizaciji leta 2008 neoporečno izvedel svoje načrte in uspel reprogramirati svoja kratkoročna posojila. Januarja 2009 je bil sprejet program presežnih delavcev in oktobra 2009 je *Elan* prodal hčerinski podjetji *Elan Yachting d.o.o.* in *Elan Marine Charter d.o.o.* Aprila 2010 je bil prodan *Elan Brod d.o.o.* s sedežem v Obrovcu na Hrvaškem. Skupaj so prihodki od teh odsvojitvev znašali [3,1-3,6] milijona EUR. Maja 2010 je *Elan* lahko pridobil novo financiranje s sklenitvijo pogodbe z bankami upnicami o dolgoročnem posojilu v znesku [21,5-25,5] milijona EUR. Novo posojilo je bilo porabljeno za poplačilo starih posojil. Nazadnje sta bili podjetji *Elan Winter sport* in *Elan Marine* 1. junija 2010 združeni z matičnim podjetjem *Elan*. Slovenija je poleg tega zatrdila, da je imelo prenehanje njegovega severnoameriškega skupnega podjetja za distribucijo smuči z *Dal Bello Sports* izravnalni učinek. [...] Stranki sta se 14. decembra 2009 dogovorili o prenehanju svojega sporazuma o skupnem podjetju. Sporazum o distribuciji v Kanadi je prenehal veljati 1. januarja 2010, sporazum o distribuciji v ZDA pa 1. januarja 2011.

5. OCENA

- (67) Komisija preuči, ali je upravičenec prejel državno pomoč v smislu člena 107(1) PDEU (glej točko 5.2 v nadaljevanju), in če jo je, ali bi bila taka pomoč lahko združljiva z notranjim trgom (glej točko 5.3 v nadaljevanju). V ta namen je treba določiti, od kdaj je morebitnega upravičenca treba šteti za podjetje v težavah (glej točko 5.1 v nadaljevanju).

5.1. Podjetje v težavah

- (68) V skladu s točko 10 smernic za reševanje in prestrukturiranje je podjetje v težavah, če je bila v preteklih 12 mesecih izgubljena več kot polovica njegovega kapitala ali če izpolnjuje merila za uvedbo kolektivnih postopkov insolventnosti po nacionalni zakonodaji. Kakor je bilo ugotovljeno tudi v odločitvi o sprožitvi postopka, niti hčerinska podjetja niti skupina kot celota leta 2007 niso izpolnjevali meril iz točke 10 smernic za reševanje in prestrukturiranje.
- (69) V skladu s točko 11 smernic za reševanje in prestrukturiranje lahko podjetje še vedno velja za podjetje v težavah, zlasti če so prisotni običajni znaki podjetja v težavah, kot so naraščajoče izgube, upadanje prometa, kopičenje zalog, presežki prostih zmogljivosti, padanje denarnih tokov, naraščajoči dolгови, naraščajoči stroški obresti in zmanjševanje ali izguba čiste vrednosti sredstev.

- (70) V zvezi s tem je treba poudariti, da se je v obdobju 2003–2006 promet skupine povečal s 109,2 milijona EUR na 122,4 milijona EUR. Poleg tega je imela skupina *Elan* v tem obdobju razen leta 2004 neto dobiček. Finančno stanje *Elana* se je začelo slabšati med letom 2007. Promet skupine se je leta 2007 zmanjšal za 5 milijonov EUR na 117,5 milijona EUR in leta 2008 padel na 100 milijonov EUR. Hkrati je skupina *Elan* z letom 2007 začela poslovati z izgubo, saj je poslovni izid padel z 0,6 milijona EUR leta 2006 na –8,4 milijona EUR leta 2007 in –12,7 milijona EUR leta 2008.

Razpredelnica 2: Ključni finančni kazalniki za skupino *Elan*

Zneski v tisoč EUR	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Čisti prihodki od prodaje	109 165	103 262	109 216	122 404	117 455	99 995
Materialni stroški	114 280	108 310	113 244	127 689	132 919	117 197
Čisti poslovni izid	3 480	–9 430	3 996	596	–8 432	–12 695

- (71) To je deloma mogoče razložiti kot posledico blage zime v sezoni 2006–2007 („zelena“ zima), ki je prizadela prodajo v zimski diviziji. Dejansko je prodaja v *Elan Ski* z 48,1 milijona EUR leta 2006 padla na 40,8 milijona EUR leta 2007 in se še nadalje zmanjšala na 37,7 milijona EUR leta 2008. Hkrati se je poslovni izid *Elan Ski* poslabšal z –0,5 milijona EUR leta 2006 na –6,7 milijona EUR leta 2007 in –13,0 milijona EUR leta 2008.

Razpredelnica 3: *Elan Ski*

Zneski v tisoč EUR	2006	2007	2008
Čisti prihodki od prodaje	48 113	40 852	37 662
Čisti poslovni izid	–472	–6 674	–12 971

- (72) Prihodki od prodaje v morski diviziji *Elana* so se leta 2007 znatno povečali z 31,8 milijona EUR na 38,6 milijona EUR, vendar je imelo podjetje manjšo izgubo v višini –0,3 milijona EUR. Vendar se je položaj poslabšal leta 2008, ko je prodaja padla za eno tretjino z 38,6 milijona EUR na 25,9 milijona EUR in *Elan Marine* je utrpel neto izgubo v višini –10,2 milijona EUR.

Razpredelnica 4: *Elan Marine*

Zneski v tisoč EUR	2006	2007	2008
Čisti prihodki od prodaje	31 836	38 627	25 876
Čisti poslovni izid	1 176	–305	–10 214

- (73) Glede na finančne podatke, predstavljene v razpredelnicah 2 do 4, je jasno, da *Elan* v začetku leta 2007, ko je bil odobren ukrep 1 (glej uvodne izjave od 79 do 86), ni bil v težavah.
- (74) Vendar se je, kot je razvidno iz zgoraj navedenih finančnih informacij, finančno stanje *Elana* med letom 2007 začelo slabšati in leta 2008 postalo zelo resno. Podjetju je v začetku leta 2008 zaradi upadanja prometa in naraščajočih izgub grozila plačilna nesposobnost (glej uvodne izjave od 29 do 34 in uvodno

izjavo 63). Na podlagi tega je mogoče sklepati, da je treba *Elan* v času odobritve ukrepa 2 obravnavati kot podjetje v težavah v smislu smernic za reševanje in prestrukturiranje. Dejansko so družbeniki *Elana* pristali na dokapitalizacijo, ker bi *Elan* sicer moral v stečaj (glej uvodne izjave od 31 do 33).

5.2. Obstoje državne pomoči

- (75) V členu 107(1) PDEU je določeno, da je vsaka pomoč, ki jo dodeli država članica, ali kakršna koli vrsta pomoči iz državnih sredstev, ki izkrivlja ali bi lahko izkrivljala konkurenco z dajanjem prednosti posameznim podjetjem ali proizvodnji posameznega blaga in prizadene trgovino med državami članicami, nezdržljiva z notranjim trgom.
- (76) Pogoji iz člena 107(1) PDEU so kumulativni, zato morajo biti izpolnjeni vsi hkrati, da ukrep šteje za državno pomoč.

5.2.1. Dokapitalizacija leta 2007 (ukrep 1)

- (77) Slovenija zlasti trdi, da je bil ukrep 1 odobren v skladu z načelom vlagatelja v tržnem gospodarstvu in da zato ne daje prednosti upravičencu. Poleg tega trdi, da dokapitalizacije v nobenem primeru ni mogoče pripisati državi (glej uvodne izjave od 53 do 63).

Datum odobritve ukrepa

- (78) Najprej je treba določiti natančen datum odobritve ukrepa 1 v korist *Elana*. Načeloma se državni ukrep v vsakem primeru šteje za odobrenega takoj, ko se država članica zaveže, tj. ko je država članica pravno zavezana k izvedbi ukrepa. Kot je opisano zgoraj (glej uvodno izjavo 24), so družbeniki *Elana* in *Elan* 29. januarja 2007 podpisali pismo o nameri, vendar je bila dokapitalizacija uradno potrjena šele na skupščini družbenikov *Elana* oktobra 2007. Zato je treba ugotoviti, ali je pismo o nameri že mogoče šteti za zavezujoče za družbenike na način, ki omogoča sklep, da se lahko šteje, da je bil ukrep 1 odobren na dan podpisa pisma o nameri.
- (79) Komisija v zvezi s tem ugotavlja, da v skladu s strokovnim pravnim mnenjem, ki ga je predložila Slovenija¹², slovenska zakonodaja narave pisma o nameri ne ureja izrecno. Takšno pismo o nameri bi lahko bilo le nezavezujoč zapis o potekajočih pogajanjih, predpogodba ali pogodba. Pravno naravo pisma o nameri je treba presoditi za vsak primer posebej, ob upoštevanju besedila pisma o nameri, okoliščin, v katerih je bilo podpisano, in splošnih pravil tolmačenja v skladu s slovensko zakonodajo.
- (80) V skladu s 15. členom slovenskega Obligacijskega zakonika¹³ je pogodba sklenjena, ko se pogodbeni stranki sporazumeta o njenih bistvenih sestavinah. Zlasti morajo biti opredeljene pogodbene stranke in vsaka pogodba mora imeti „kavzo“.

¹² Pripravila ga je odvetniška pisarna Jadek & Pensa, www.jadek-pensa.si, in sicer 16. aprila 2012.

¹³ Uradni list Republike Slovenije, št. 83/2001, s spremembami.

- (81) Komisija v zvezi s tem ugotavlja, da so bile glede na besedilo pisma o nameri pogodbene stranke jasno opredeljene; v pismu o nameri je bil že določen skupni znesek dokapitalizacije (10,225 milijona EUR); določeni sta bili najvišja nominalna vrednost novega kapitala in najnižja emisijska cena za nov poslovni delež; vsi družbeniki, ki so podpisali pismo o nameri, so se takrat strinjali, da bodo sredstva zagotovili sorazmerno glede na višino svojega poslovnega deleža; opredeljen je bil namen dokapitalizacije (v glavnem naložbe v podjetji *Elan Winter sport* in *Elan Marine*) in določen je bil nadzorni mehanizem za spremljanje uporabe kapitala. Poleg tega je treba upoštevati, da pisma o nameri niso sklenili samo družbeniki *Elana* med seboj, temveč družbeniki in *Elan*. Družbeniki naj bi dokapitalizirali *Elan*, podjetje pa bi moralo vpisati nove deleže in dokapitalizacijo uporabiti na način, naveden v pismu o nameri. Glede na to Komisija meni, da so se pogodbene stranke sporazumele o vseh bistvenih sestavinah, ki so potrebne za sklenitev zavezujoče pogodbe.
- (82) Tudi besedilo pisma o nameri kaže, da so pogodbene stranke sklenile zavezujočo pogodbo: družbeniki *Elana* so „potrdili namero povečanja osnovnega kapitala“; družbeniki „bodo podprli dokapitalizacijo“; vplačila novih poslovnih deležev bodo „izvršena v denarju“.
- (83) Poleg tega je *Elan* takoj po podpisu pisma o nameri sklenil pogodbo o dobavi nove proizvodne linije, kar bi lahko razumeli tudi kot indic, da je *Elan* pričakoval dokapitalizacijo s strani družbenikov.
- (84) Nazadnje, sklep pravnega strokovnega mnenja, ki ga je predložila Slovenija, je, da je bilo pismo o nameri po podpisu zavezujoče, tj. da so bili družbeniki zavezani sprejeti sklep o dokapitalizaciji in po sprejetju takšnega sklepa vplačati kapital. To strokovno mnenje navaja, da slovenska sodišča še niso razsojala o vprašanju, ali je obveznost glasovanja za dokapitalizacijo iztožljiva; vendar pa bi bila pogodbena stranka, ki bi prekršila takšen dogovor, za to običajno odškodninsko odgovorna.
- (85) Glede na zgoraj predstavljene argumente Komisija ugotavlja, da se datum podpisa pisma o nameri, to je 29. januar 2007, lahko šteje za datum odobritve ukrepa 1.

Selektivna prednost za upravičenca

- (86) Da ukrep šteje za državno pomoč, mora biti specifičen ali selektiven, tako da daje prednost posameznim podjetjem ali proizvodnji posameznega blaga.

Upravičenec do pomoči

- (87) Člen 107(1) PDEU pri opredelitvi upravičenca do pomoči navaja pojem podjetja. Sodišča Unije so potrdila, da podjetje v smislu te določbe ni nujno le ena pravna oseba, ampak lahko zajema skupino podjetij¹⁴. Ključno merilo pri določanju, ali gre za podjetje v smislu te določbe, je, ali je udeležena kakšna

¹⁴ Glej sodbo Sodišča z dne 14. novembra 1984 *Intermills proti Komisiji* (C-323/82, Recueil, str. 3809, točka 11 in naslednje).

„gospodarska enota“. Gospodarsko enoto lahko sestavlja več pravnih oseb. Pravna oseba, ki ji je bila namenjena dokapitalizacija v tej zadevi, je bil *Elan*. V času odobritve ukrepa je imel *Elan* štiri hčerinska podjetja, in sicer *Elan Winter sport*, *Elan Marine*, *Elan Inventa d.o.o.* in *Marine Nova d.o.o.* (glej uvodno izjavo 6). Po dokapitalizaciji je *Elan* podjetjema *Elan Winter sport* in *Elan Marine* zagotovil posojilo kot družbenik. Ti posojili družbenika sta bili pozneje spremenjeni v lastniški delež v hčerinskih podjetjih, zato je treba ugotoviti, ali sta imela koristi od dokapitalizacije samo podjetji *Elan Winter sport* in *Elan Marine* ali skupina kot celota.

- (88) Prvič, glede lastniških razmerij je treba opozoriti, da je imel *Elan* v lasti 100-odstotni delež v obeh hčerinskih podjetjih, torej v *Elan Winter sport* in *Elan Marine*. *Elan* tako nadzoruje vse poslovne dejavnosti teh hčerinskih podjetij.
- (89) Drugič, *Elan Winter sport* in *Elan Marine* sta v času odobritve ukrepa opravljali glavni dejavnosti *Elana*, to je proizvodnjo smuči in snežnih desk ter proizvodnjo jaht. Od drugih dveh hčerinskih podjetij eno ni bilo dejavno na trgu (*Marine Nova d.o.o.*), drugo pa je delovalo kot podpora glavnim *Elanovim* dejavnostim (*Elan Inventa d.o.o.*). Dejansko sta bili podjetji *Elan Winter sport* in *Elan Marine* ob prestrukturiranju *Elana* združeni z matičnim podjetjem (*Elanom*), kar je še en indic, da se za upravičenca lahko šteje celotna skupina.
- (90) Glede na zgoraj navedene argumente je bilo ugotovljeno, da je treba kot upravičenca dokapitalizacije šteti celotno skupino *Elan*. V naslednji fazi je treba oceniti, ali ukrep daje prednost upravičencu.

Prednost

- (91) Če ukrep izpolnjuje zahteve načela zasebnega vlagatelja v tržnem gospodarstvu, se obstoj prednosti lahko izključi. V skladu z ustaljeno sodno prakso bi tržni vlagatelj poskušal kar najbolj povečati donosnost svojih sredstev v skladu z okoliščinami in svojimi interesi, in sicer celo v primeru naložb v podjetje, katerega družbenik oziroma delničar je že¹⁵. V tej zadevi je treba oceniti, ali so družbeniki upravičenca delovali v skladu s tem načelom in svoje naložbene odločitve sprejeli predhodno, na podlagi informacij, zaradi katerih je bilo mogoče sklepati, da bi bila transakcija ekonomsko upravičena.
- (92) V zvezi s tem se je Komisija seznanila z okoliščinami, ki so privedle do dokapitalizacije, in z informacijami, na podlagi katerih so družbeniki sprejeli svojo odločitev. Kot je opisano zgoraj, v času odobritve ukrepa *Elan* ni bil podjetje v težavah v smislu smernic za reševanje in prestrukturiranje (glej uvodne izjave od 68 do 73). Odločitev o dokapitalizaciji *Elana* je bila sprejeta na podlagi ocene podjetja, ki jo je pripravilo neodvisno svetovalno podjetje [...], in več drugih dokumentov, ki sta jih sestavila sam *Elan* in njegov večinski družbenik *KAD*. *Elanova* podrobna analiza učinkov dokapitalizacije je pokazala, da bi po naložbah skupni neto dobiček zimske divizije v obdobju 2006–2010 znašal 15,4 milijona EUR, medtem ko bi brez dokapitalizacije ta divizija imela skupno neto izgubo v višini

¹⁵

Sodba z dne 6. marca 2003 v zadevi *WestLB proti Komisiji* (T-228/99, Recueil, str. II-435).

4,8 milijona EUR. Tudi skupni neto dobiček morske divizije za obdobje 2006–2010 bi bil višji v primeru dokapitalizacije (glej uvodni izjavi 23 in 24).

- (93) Glede na zgoraj navedeno se šteje, da so družbeniki *Elana* ravnali v skladu z načelom zasebnega vlagatelja v tržnem gospodarstvu, ko so dokapitalizirali podjetje, in da ukrep 1 ne daje prednosti upravičencu. Državno pomoč je mogoče izključiti že na tej podlagi, zato se ne ocenjuje, ali je ukrep 1 mogoče pripisati državi. Komisija ugotavlja, da ukrep 1 ne pomeni državne pomoči.

5.2.2. Dokapitalizacija leta 2008 (ukrep 2)

- (94) Tako kot za ukrep 1 Slovenija tudi za ukrep 2 zlasti trdi, da je bil odobren v skladu z načelom vlagatelja v tržnem gospodarstvu in da zato ne daje prednosti upravičencu. Poleg tega trdi, da dokapitalizacije v nobenem primeru ni mogoče pripisati državi (glej uvodne izjave od 53 do 63). Nazadnje meni, da ukrep nikakor ni prizadel trgovine in da ni prišlo do izkrivljanja konkurence (glej uvodno izjavo 64).

Državna sredstva in pripisljivost državi

- (95) Da ukrep šteje za državno pomoč v smislu člena 107(1) PDEU, mora biti izveden neposredno ali posredno z državnimi sredstvi in ga mora biti mogoče pripisati državi.
- (96) V skladu z uveljavljeno sodno prakso sredstva podjetja štejejo za državna sredstva, če država z uveljavitvijo prevladujočega vpliva na podjetje lahko usmerja uporabo njegovih sredstev¹⁶.
- (97) Vendar zmožnost države, da nadzira pravne osebe, ki odobrijo neke ukrepe, samodejno ne upravičuje domneve, da je dejanja teh pravnih oseb mogoče pripisati državi. Sodišče je pojem pripisljivosti državi podrobneje pojasnilo v zadevi *Stardust Marine*¹⁷. Za ugotavljanje pripisljivosti državi je Sodišče navedlo naslednje indice: vključenost javnega podjetja v strukturo javne uprave; naravo dejavnosti podjetja in njihovo izvajanje na trgu ob normalnih konkurenčnih pogojih z drugimi zasebnimi gospodarskimi subjekti; pravni status podjetja (v smislu, ali zanj velja javno pravo ali običajno pravo družb); intenzivnost nadzora, ki ga izvaja državna oblast nad upravljanjem podjetja; drugi indici, ki v posameznem primeru kažejo na vpletenost javnih organov v sprejetje ukrepa ali na težko verjetni neobstoje vpletenosti pri sprejetju ukrepa, tudi ob upoštevanju razsežnosti tega, njegove vsebine ali pogojev, ki jih vsebuje.
- (98) Kot je opisano v uvodni izjavi 54, se Slovenija sklicuje na sodbo *Stardust Marine* in navaja, da njeno lastništvo *KAD* in *DSU* ne pomeni, da je njuna dejanja mogoče samodejno pripisati državi. Glede podjetij *Triglav Naložbe* in *Zavarovalnica Triglav* Slovenija meni, da nista pod nadzorom države in da tudi njunih dejanj v nobenem primeru ni mogoče pripisati državi. Glede

¹⁶ Sodba z dne 16. maja 2002 v zadevi *Francija proti Komisiji (Stardust Marine)* (C-482/99, Recueil, str. I-4397).

¹⁷ Sodba z dne 16. maja 2002 v zadevi *Francija proti Komisiji (Stardust Marine)* (C-482/99, Recueil, str. I-4397, točke od 50 do 59).

pripisljivosti Slovenija zlasti poudarja, da so vsi družbeniki *Elana* pravne osebe zasebnega prava, kar po njenem mnenju samo po sebi zagotavlja zadovoljivo raven neodvisnosti teh podjetij od države.

- (99) Komisija najprej poudarja, da dejstvo, da je podjetje v državni lasti pravna oseba zasebnega prava, samo po sebi ne zadostuje za izključitev pripisljivosti njegovih dejanj državi. Ni mogoče razlikovati med primeri, v katerih pomoč neposredno dodeli država, in tistimi, v katerih jo dodelijo javni ali zasebni organi, ki jih država ustanovi ali imenuje za upravljanje pomoči. Kot je opisano zgoraj, je Sodišče odločilo, da obstaja več indicev za pripisljivost dejanj državi, in vprašanje, ali je podjetje pravna oseba zasebnega ali javnega prava, je le eden od njih (glej uvodno izjavo 97). Zato je treba preučiti, ali obstajajo druga dejstva, ki kažejo, da je ukrep 2 mogoče pripisati državi.
- (100) Komisija v zvezi s tem ugotavlja, da obstaja več indicev, da je bila država dejavno udeležena pri odločitvi družbenikov o novi dokapitalizaciji upravičenca. Slovenija je medijska poročila, ki so nakazovala vlogo države pri reševanju *Elana*, sicer zavrnila, češ da gre za „govorice“ oziroma za „posledice pretirane poenostavitve“, vendar takšna poročila kažejo, kako je javnost v tistem času dojemala pristop vlade k industrijski politiki. Kot je dodatno pojasnjeno v nadaljevanju, pojmovanje, da je slovenska vlada tedaj izvajala aktivno industrijsko politiko, podpira tudi pregled upravljanja gospodarskih družb v Sloveniji, ki ga je pripravil OECD, v katerem je poudarjeno, da je vlada akcijski načrt za reformo upravljanja gospodarskih družb v Sloveniji sprejela šele skoraj leto dni po uveljavitvi ukrepa 2, to je sredi leta 2009¹⁸. Junija 2008, ko je bilo zunanjim opazovalcem očitno, da je *Elan* v negotovem položaju, so tako mediji poročali o morebitni državni pomoči *Elanu*. Nemška športna revija je 6. junija 2008 zapisala, da krožijo govornice, po katerih namerava vlada dokapitalizirati *Elan* s 5,7 milijona EUR zaradi pretekle slabe zimske sezone¹⁹. Položaj *Elana* so obravnavali tudi slovenski mediji, ki so poudarjali pomen državne pomoči pri reševanju delovnih mest. Največja komercialna (neodvisna) televizijska postaja PopTv je 26. junija 2008 na svojem spletnem mestu na primer poročala, da sta uprava in nadzorni svet *Elana* pričakovala rešitev finančnih težav podjetja s strani države ter pri tem poudarila, da bi bilo v primeru, da država ne bi pomagala z dokapitalizacijo, ogroženih več kot 700 delovnih mest²⁰.
- (101) Kot je podrobneje obrazloženo v nadaljevanju, je vpletenost javnih organov ali težko verjetni neobstoj vpletenosti pri sprejetju ukrepa najočitnejši v primeru največjega družbenika *Elana*, *KAD* (ta je v času dokapitalizacije obvladoval 57,61-odstotni delež *Elana*), in *DSU* (ki je imela tedaj 17,34-odstotni delež *Elana*). Tudi neodvisno svetovalno podjetje [...] je v svojem poročilu o vrednotenju podjetja z dne 22. decembra 2006 opozorilo na pomen političnih

¹⁸ Pregled OECD: Corporate Governance in Slovenia, z dne 28. marca 2011, str. 9, http://www.oecd.org/document/58/0,3746,en_2649_34813_47492282_1_1_1_1,00.html.

¹⁹ „Gerüchten zufolge will die Regierung für Verluste nach dem schlechten Winter Elan eine Finanzspritze von EUR 5,7 Mio Euro zukommen lassen.“ Sport Artikel Zeitung „SAZsport“ z dne 9. junija 2008: „Zweiter Abgang an der Spitze“.

²⁰ http://24ur.com/novice/gospodarstvo/kriticne-razmere-v-elanu_comment_p1_a19.html?&page=1&p_all_items=19.

vidikov odločanja v *KAD* in *DSU*²¹. V okviru analize morebitne privatizacije *Elana* (takrat *Skimar d.o.o.*) je podjetje [...] ugotovilo, da sta dva od njegovih lastnikov, to je *KAD* in *DSU*, pod 100-odstotnim nadzorom vlade in da zaradi tega obstaja verjetnost, da bo njuna odločitev o prodaji motivirana tako politično kot ekonomsko.

- (102) Komisija preverja na ravni vsakega družbenika, ali je pod nadzorom države in ali sredstva, uporabljena za dokapitalizacijo, lahko štejejo za državna sredstva. Poleg tega Komisija ugotavlja, ali je odločitev o dokapitalizaciji *Elana* mogoče pripisati državi. V tem okviru je Komisija posebej pozorna na sestavo nadzornega sveta vseh družbenikov in ali je nadzorni svet moral podpreti dokapitalizacijo *Elana* v letu 2008. Komisija nato preuči dodatne elemente, ki nakazujejo vpletenost javnih organov v sprejetje ukrepa ali na težko verjetni neobstoj vpletenosti pri sprejetju ukrepa.

KAD

- (103) Komisija ugotavlja, da je imela Slovenija v lasti 100 % delnic *KAD*, ki je bil v času odobritve ukrepa *Elanov* večinski družbenik. Slovenska vlada je imenovala vse člane skupščine *KAD* in njegovega nadzornega sveta (glej uvodno izjavo 11). Po statutu *KAD* mora njegov nadzorni svet dati soglasje k sklenitvi poslov (transakcij), katerih vrednost presega 1 % osnovnega kapitala *KAD*. Dokapitalizacija, ki se ocenjuje, je bila opredeljena kot taka transakcija in nadzorni svet *KAD* je o njej dejansko razpravljal in se strinjal z dokapitalizacijo *Elana* na svoji 134. seji 10. julija 2008 in 135. seji avgusta 2008²².
- (104) Glede na to, da je *KAD* v lasti Slovenije, se lahko predpostavi, da ima slednja nadzor nad podjetjem in da sredstva *KAD* načeloma lahko štejejo za državna sredstva. V nasprotju s stališčem Slovenije dejstvo, da sredstva za dokapitalizacijo izhajajo iz dividend, obresti in drugih prihodkov *KAD*, ne spremeni te ugotovitve. Uporaba dividend, obresti ali drugih prihodkov, ki bi sicer lahko bili izplačani državi kot večinskemu delničarju podjetja, pomeni zmanjšanje državnih sredstev in se torej lahko šteje za uporabo državnih sredstev²³.
- (105) Glede pripisljivosti ukrepa 2 Komisija meni, da *KAD* ne bi dokapitaliziral podjetja, če javni organi ne bi imeli vpliva na njegovo odločanje. O močnem vplivu države ni mogoče sklepati le na podlagi tega, da je bila Slovenija takrat edini delničar *KAD*, da je vse člane nadzornega sveta imenovala Slovenija in da se je moral nadzorni svet dejansko strinjati s transakcijo. Dodaten indic

²¹ [...], A Valuation of the Skimar Group, z dne 22. decembra 2006, str. 28.

²² Glej zapisnik sestanka: „[...] soglašaja, da uprava opravi vsa potrebna dejanja za zaščito oziroma maksimiranje vrednosti naložbe Kapitalske družbe, d.d. v družbo Skimar, d.o.o., vključno z dokapitalizacijo družbe, sorazmerno z lastniškim deležem Kapitalske družbe, d.d. in Prvega pokojninskega sklada RS, ki znaša skupaj znaša 57,606 % v maksimalni višini 5 761 000,00 EUR.“

²³ V sklepnih predlogih v zadevi *Italija proti Komisiji* (sodba z dne 19. maja 1999, C-6/97, Recueil, str. I-2981) je generalni pravobranilec v točki 22 trdil, da „odločilno merilo ni ne oblika intervencije, ne njena pravna narava, ne njen namen, temveč njen rezultat. Kakršna koli intervencija, ki daje gospodarsko prednost in jo spremlja sorazmerno zmanjšanje državnih sredstev [...], je načeloma državna pomoč v smislu člena [107] Pogodbe.“

tesne vpletenosti države v odločanje *KAD* je dejstvo, da se predstavniki slovenske vlade udeležujejo vseh sej skupščine in nadzornega sveta (glej uvodno izjavo 45).

- (106) Vpliv vlade na odločanje *KAD* (in drugega sklada pod državnim nadzorom, to je odškodninskega sklada *SOD*) za potrebe izpolnjevanja ciljev industrijske politike je poudarjen tudi v pregledu upravljanja gospodarskih družb v Sloveniji, ki ga je pripravil OECD: „S tema dvema skladoma ima vlada v rokah močan mehanizem za vplivanje na uprave in na upravljanje privatiziranih gospodarskih družb, tako da ima lahko aktivno vlogo pri določanju sprememb v lastništvu. Zdi se, da je bil deloma (vsaj sprva) razlog za to želja po nadzoru nad obsegom vpliva tujih gospodarskih družb na pomembne domače gospodarske družbe in industrije. Obseg neposrednega in posrednega lastništva je prejšnjim vladam omogočal bistveno in včasih netransparentno vlogo pri vplivanju na delovanje velikih sektorjev slovenskih komercialnih podjetij in na trgu za nadzor podjetij.“²⁴
- (107) Dokument slovenske vlade „Strukturne prilagoditve v letih 2010 in 2011“²⁵ dodatno osvetljuje vlogo, ki sta jo imela *KAD* in odškodninski sklad v državni lasti *SOD* pri zadovoljevanju potreb slovenske industrijske politike, na primer z zagotovitvijo pomoči *Elanu*. V oddelku 2.1.1. „Ustanovitev javne agencije za upravljanje s podjetje v državni lasti (PDL) in preoblikovanje *KAD* in *SOD*“ je zapisano: „Prestrukturiranje pomeni, da je potrebno *KAD* in *SOD* razbremeniti vseh [slabih] strateških naložb ..., ki so postale strateške zato, ker jim želi država pomagati iz težav (Mura, Elan).“ Opredelevitev, da je naložba *KAD* v *Elan* postala strateška, „ker želi država [*Elanu*] pomagati iz težav“ je v izrazitem nasprotju s trditvijo Slovenije, da je bil *KAD* pri svojem odločanju neodvisen (glej uvodno izjavo 56). V vladnem dokumentu je nadalje razloženo, da je bil prenos slabih strateških naložb od paradržave neposredno k državi predvsem kadrovski zalogaj in da je bilo podjetje za prestrukturiranje *PDP*, ki sta ga ustanovila *KAD* in *SOD*, preneseno neposredno preneseno v last države, ker ta ekipa ni mogla biti več del *KAD* in *SOD*.²⁶
- (108) Komisija je pozvala Slovenijo, naj predloži pripombe v zvezi z zgoraj navedenimi dokumenti. Slovenija je zavrnila, da vlada ni sprejela nobene odločitve o dokapitalizaciji *Elana*. Poudarila je, da pregled OECD, v katerem je zapisano, da sta *KAD* in *SOD* vladi zagotovila močan mehanizem za vplivanje na uprave in na upravljanje privatiziranih gospodarskih družb, ni omenjal *DSU*, *Zavarovalnice Triglav* ali *Triglav Naložb* ter da v slovenskem vladnem dokumentu ni bil omenjen nikakršen neposredni ali posredni državni vpliv v zvezi s premoženjem *Zavarovalnice Triglav* ali *Triglav Naložb*.

²⁴ Pregled OECD: Corporate Governance in Slovenia, z dne 28. marca 2011, str. 9, http://www.oecd.org/document/58/0,3746,en_2649_34813_47492282_1_1_1_1,00.html.

²⁵ „Strukturne prilagoditve v letih 2010 in 2011“, Vlada Republike Slovenije, oktober 2009, str. 12, http://www.svrez.gov.si/fileadmin/svez.gov.si/pageuploads/docs/strukturne_prilagoditve/Strukturne_prilagoditve_v_letih_2010_in_2011.pdf.

²⁶ „Strukturne prilagoditve v letih 2010 in 2011“, Vlada Republike Slovenije, oktober 2009, str. 13, http://www.svrez.gov.si/fileadmin/svez.gov.si/pageuploads/docs/strukturne_prilagoditve/Strukturne_prilagoditve_v_letih_2010_in_2011.pdf.

Slovenija poleg tega opozarja na del pregleda OECD, v katerem je navedeno, da je „odsotnost centralne koordinacije povzročila težave za učinkovito upravljanje lastniških interesov vlade“. Nadalje pojasnjuje, da je bil *KAD* vedno v pristojnosti Ministrstva za finance, medtem ko je bilo za proizvodni sektor, v katerega spada tudi *Elan*, odgovorno Ministrstvo za gospodarstvo. Glede tega, da slovenski vladni dokument omenja slabe naložbe, ki so postale strateške, Slovenija poudarja, da je bilo drugo podjetje, ki je bilo navedeno kot primer takšnih naložb, Mura, oktobra 2009 prepuščeno stečajnim postopkom.

- (109) Pripombe Slovenije niso izpodbile zgoraj navedenih argumentov, ki nakazujejo vpletenost javnih organov v sprejetje ukrepa ali na težko verjetni neobstoju vpletenosti pri sprejetju ukrepa. Izjava, da vlada ni bila vpletena v odločitve o dokapitalizaciji, je zgolj trditev. Dejstvo, da pregled OECD ne omenja izrecno *DSU*, *Zavarovalnice Triglav* ali *Triglav Naložb* in da omenja odsotnost centralne koordinacije, ne spremeni splošnega vtisa v pregledu OECD, to je, da je slovenska vlada aktivno posegala v gospodarstvo in si prizadevala za uresničitev ciljev industrijske politike. V zvezi s podjetjema, ki ju pregled OECD in slovenski vladni dokument ne navajata izrecno, torej *Zavarovalnico Triglav* in *Triglav Naložbami*, so podrobnosti o nadzoru, ki ga je izvajala država, navedene v nadaljevanju. Poleg tega je treba upoštevati, da sta bili ti podjetji manjšinska družbenika, ki sta imela le 25-odstotni delež *Elana*. Glede vladnega dokumenta dejstvo, da je drugo podjetje v težavah, ki je štelo za „strateško naložbo“, šlo v stečaj, za zadevni primer ni pomembno.
- (110) Glede na zgoraj navedeno se sklene, da je bila dokapitalizacija *Elana* iz leta 2008 s strani *KAD* opravljena z državnimi sredstvi in jo je mogoče pripisati Sloveniji.

KAD-PPS

- (111) Kot je opisano v uvodni izjavi 12, *KAD* upravlja *PPS* in nadzira njegove lastniške deleže v drugih podjetjih. Zato je sodelovanje *KAD-PPS* pri dokapitalizaciji treba obravnavati na enak način kot sodelovanje *KAD*. Dejansko je soglasje nadzornega sveta *KAD* k dokapitalizaciji z njegove 134. seje 10. julija 2008 vsebovalo tudi soglasje k dokapitalizaciji v imenu *PPS*²⁷. Enako velja za odločitve, sprejete na 135. seji nadzornega sveta *KAD* avgusta 2008.
- (112) Zato se sklene, da je bila dokapitalizacija *Elana* iz leta 2008 s strani *KAD-PPS* opravljena z državnimi sredstvi in jo je mogoče pripisati Sloveniji.

DSU

- (113) Komisija ugotavlja, da je bilo podjetje *DSU* v času odobritve ukrepa v 100-odstotni neposredni državni lasti. Njegov nadzorni svet sestavljajo trije člani, od katerih dva imenuje družbenik, tj. Slovenija (glej uvodno izjavo 13). V času dokapitalizacij je tudi tretjega člana imenovala država. Po statutu podjetja nadzorni svet odločitve sprejema z večino glasov in nadzoruje upravljanje poslov *DSU*. Dejansko je nadzorni svet *DSU* preučil in odobril

²⁷

Glej opombo 22.

dokapitalizacijo *Elana* na izredni seji 11. julija 2008 in delno spremenil svojo odločitev na dveh izrednih sejah 26. avgusta 2008 in 8. septembra 2008²⁸.

- (114) Glede na to, da je *DSU* v lasti Slovenije, se lahko predpostavi, da ima slednja nadzor nad podjetjem in da sredstva *DSU* načeloma lahko štejejo za državna sredstva. V nasprotju s stališčem Slovenije dejstvo, da sredstva za dokapitalizacijo izhajajo iz dividend, obresti in drugih prihodkov *DSU*, ne spremeni te ugotovitve, kot je pojasnjeno v uvodni izjavi 104.
- (115) V zvezi s pripisljivostjo ukrepa 2 je treba upoštevati, da je vse tri člane nadzornega sveta v času odobritve ukrepa imenovala Slovenija, ki je bila edina družbenica *DSU*, in da se je nadzorni svet dejansko moral strinjati s transakcijo. Kot je navedeno zgoraj, je bil vpliv političnih vidikov na odločanje *DSU* potrjen tudi v poročilu podjetja [...] o vrednotenju podjetja z dne 22. decembra 2006²⁹. Tudi dejstvo, da je *DSU* leta 2010 prenesel svoj delež *Elana* na holding *PDP* skupaj s *KAD*, je treba videti v luči zgornjih pojasnil, na kakšen način se je slovenska vlada odločila ravnati s paradržavnimi naložbami, ki so postale strateške zato, ker jim je želela država pomagati iz težav. V povezavi z drugimi pomembnimi okoliščinami, ki nakazujejo vpletenost javnih organov v sprejetje ukrepa ali na težko verjetni neobstoj vpletenosti pri sprejetju ukrepa, Komisija meni, da podjetje *DSU* ne bi dokapitaliziralo podjetja, če javni organi ne bi imeli vpliva na njegovo odločanje.
- (116) Zato se sklene, da je bila dokapitalizacija *Elana* iz leta 2008 s strani *DSU* opravljena z državnimi sredstvi in jo je mogoče pripisati Sloveniji.

Zavarovalnica Triglav

- (117) *Zavarovalnica Triglav* ni v neposredni lasti Slovenije. Komisija kljub temu ugotavlja, da ima Slovenija posredno v lasti dve tretjini *Zavarovalnice Triglav* (glej uvodno izjavo 14). Njena večinska delničarja sta *ZIPZ*, Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, in *SOD*, Slovenska odškodninska družba. Oba sta v 100-odstotni lasti države. Posamezni deleži drugih delničarjev *Zavarovalnice Triglav* ne presegajo 1,8 %.
- (118) Pet od osmih članov nadzornega sveta *Zavarovalnice Triglav*, vključno s predsednikom in podpredsednikom, zastopa delničarje, ki jih tudi imenujejo. Kot je opisano v uvodni izjavi 14, sta večinska delničarja *Zavarovalnice Triglav* v 100-odstotni lasti države. Zato je načeloma država tista, ki imenuje navedenih pet članov nadzornega sveta in člani nadzornega sveta zastopajo državne interese. Komisija ugotavlja, da je na generalni skupščini *Elana* 28. avgusta 2008 za dokapitalizacijo glasovala uprava *Zavarovalnice Triglav*, vendar je to storila pod pogojem, da nadzorni svet da soglasje k transakciji. Dejansko je nadzorni svet 4. septembra 2008 dal soglasje k dokapitalizaciji³⁰.

²⁸ Glej zapisnik seje dne 8. septembra 2008: [...]

²⁹ [...], A Valuation of the Skimar Group, z dne 22. decembra 2006, str. 28.

³⁰ Glej zapisnik seje z dne 4. septembra 2008: „Nadzorni svet soglašja s sodelovanjem Zavarovalnice Triglav, d.d., pri povečanju osnovnega kapitala družbe Skimar, d.o.o., v višini največ 1 200 000,00 EUR [...]“.

- (119) Glede na to, da sta dve tretjini delnic *Zavarovalnice Triglav* v posredni lasti Slovenije, se lahko predpostavi, da ima slednja nadzor nad podjetjem in da sredstva *Zavarovalnice Triglav* načeloma lahko štejejo za državna sredstva.
- (120) Upoštevati je treba dejstvo, da država imenuje večino članov nadzornega sveta *Zavarovalnice Triglav*, vključno s predsednikom in podpredsednikom, in da je nadzorni svet moral dati soglasje k dokapitalizaciji.
- (121) V povezavi z drugimi zgoraj obravnavanimi pomembnimi okoliščinami, ki jasno nakazujejo vpletenost javnih organov v sprejetje ukrepa ali na težko verjetni neobstoju vpletenosti pri sprejetju ukrepa, se šteje, da je ukrep mogoče pripisati Sloveniji,

Triglav Naložbe

- (122) Podjetje *Triglav Naložbe* ni v neposredni lasti Slovenije. Komisija kljub temu ugotavlja, da ima Slovenija posredno v lasti večino delnic podjetja *Triglav Naložbe*. V času odobritve ukrepa je imela *Zavarovalnica Triglav* učinkovito v lasti 80 % delnic podjetja *Triglav Naložbe*. *Zavarovalnica Triglav* pa je posredno v večinski lasti Slovenije (glej uvodno izjavo 14). To pomeni, da ima Slovenija posredno v lasti več kot 51 % delnic podjetja *Triglav Naložbe*. Posamezni deleži drugih delničarjev ne presegajo 0,67 %.
- (123) Tričlanski nadzorni svet zastopa interese delničarjev, ki jih tudi volijo. Glede na to, da je država posredno večinski delničar podjetja *Triglav Naložbe*, je treba upoštevati, da država lahko odloča, kdo je imenovan v nadzorni svet, da v njem zastopa interese Slovenije. Nadzorni svet podjetja *Triglav Naložbe* je moral dati soglasje k dokapitalizaciji *Elana*, kar je storil na svoji 7. izredni seji 3. septembra 2008³¹.
- (124) Glede na to, da je bilo podjetje *Triglav Naložbe* v posredni večinski lasti Slovenije, se lahko predpostavi, da je imela slednja nadzor nad podjetjem in da sredstva podjetja *Triglav Naložbe* načeloma lahko štejejo za državna sredstva. V nasprotju s stališčem Slovenije dejstvo, da sredstva za dokapitalizacijo izhajajo iz posojila, ne spremeni te ugotovitve, kot je pojasnjeno v uvodni izjavi 104.
- (125) Ob upoštevanju, da država imenuje vse člane nadzornega sveta podjetja *Triglav Naložbe* in da je nadzorni svet moral dati soglasje k dokapitalizaciji, ter v povezavi z drugimi zgoraj obravnavanimi pomembnimi okoliščinami, ki jasno nakazujejo vpletenost javnih organov v sprejetje ukrepa ali na težko verjetni neobstoju vpletenosti pri sprejetju ukrepa, se šteje, da je ukrep mogoče pripisati Sloveniji.

Sklepna ugotovitev

³¹ Glej zapisnik tega sestanka: „Nadzorni svet se je seznanil s poročilom o naložbi v Skimar d.o.o. in sklepih zadnje skupščine 28.8.2008 in podpira upravo pri aktivnem sodelovanju pri sanaciji podjetja in v tem smislu tudi potrebni dokapitalizaciji v skupni višini 10 mio v sorazmernih deležih [...].“

- (126) Že sestava nadzornih svetov *Elanovih* družbenikov in dejstvo, da so se nadzorni sveti morali strinjati z dokapitalizacijo leta 2008, nakazujeta, da je zadevni ukrep mogoče pripisati državi³².
- (127) Poleg tega ima – kot je navedeno zgoraj – Komisija močne indice o tesni vpletenosti države v odločanje *KAD*, ki je bil v času dokapitalizacije *Elanov* daleč najpomembnejši družbenik s 57,61-odstotnim deležem kapitala, in *DSU*. Ti indici izhajajo iz poročila OECD, poročila podjetja [...], dokumentov, ki jih je objavila slovenska vlada, in medijskih poročil.
- (128) Poleg tega vzporedno ravnanje *Elanovih* petih družbenikov, ki so bili vsi pod nadzorom države, kaže na vpletenost države v odločanje družbenikov, saj se zdi malo verjetno, da bi se pet zasebnih in neodvisnih subjektov strinjalo o dokapitalizaciji podjetja v težavah istočasno in pod enakimi pogoji.
- (129) Glede na zgoraj navedeno se sklene, da je bil ukrep 2 izveden z državnimi sredstvi in ga je mogoče pripisati Sloveniji.

Selektivna prednost za upravičenca

- (130) Da ukrep šteje za državno pomoč, mora biti specifičen ali selektiven, tako da daje prednost posameznim podjetjem ali proizvodnji posameznega blaga.
- (131) Za upravičenca dokapitalizacije iz leta 2008 je treba šteti celotno skupino *Elan*, in sicer zaradi enakih razlogov kot pri ukrepu 1 (glej uvodne izjave od 80 do 83). V naslednji fazi je treba oceniti, ali ukrep daje prednost upravičencu.
- (132) Če ukrep izpolnjuje zahteve načela zasebnega vlagatelja v tržnem gospodarstvu, se obstoj prednosti lahko izključi. Kot je opisano zgoraj, bi zasebni vlagatelj na trgu poskusil povečati donos iz svojih sredstev (glej uvodno izjavo 72).
- (133) Komisija v zvezi s tem najprej ugotavlja, da je bil v času odobritve ukrepa 2 *Elan* podjetje v težavah v smislu smernic za reševanje in prestrukturiranje (glej uvodno izjavo 74). Poleg tega Slovenija navaja, da je *Elanu* v začetku leta 2008 grozila plačilna nesposobnost in je imel likvidnostno vrzel v višini [12,6-15] milijonov EUR.
- (134) Slovenija navaja, da so *Elanovi* družbeniki odločitev o dokapitalizaciji sprejeli na podlagi več dokumentov, ki so jih je sestavili *Elan* in zunanji svetovalci, kar dokazuje upravičenost odločitve.
- (135) Čeprav drži, da je *Elan* za skupino pripravil dolgoročni načrt 2008–2012, je treba upoštevati, da je načrt predvideval dokapitalizacijo v višini 25 milijonov EUR kot podlago za doseg ustreznih donosov v prihodnosti in

³² Odločba Komisije 2008/948/ES z dne 23. julija 2008 o ukrepih Nemčije v korist družbe DHL in letališča Leipzig Halle C 48/06 (prej N 227/06), UL L 326, 23.12.2008, str. 1–36, uvodne izjave 184–186, 226, 227; Sklep Komisije z dne 17. junija 2008 o letališču Frankfurt-Hahn – morebitna državna pomoč letališču in pogodba s podjetjem Ryanair, C 29/2008, UL C 12, 17.1.2009, str. 6, uvodne izjave 212–218 .

da po mnenju družbenikov ta dolgoročni načrt ni bil ustrezen za izvedbo dokapitalizacije v tolikšni višini. Sanacijski načrt iz avgusta 2008 je v glavnem temeljil na napovedih in ni zajemal informacij o načrtovani dokapitalizaciji. Tako dolgoročni načrt 2008–2012 kot sanacijski načrt je *Elan* sestavil sam, brez sodelovanja zunanjega svetovalca. Še en dokument, ki ga je Slovenija predložila v zvezi z drugo dokapitalizacijo, je bila hitra ocena vrednosti *Elana*, ki jo je julija 2008 pripravil *KAD*. Vendar ta dokument ne podpira argumenta Slovenije, da so *Elanovi* družbeniki ravnali kot skrbni vlagatelji, saj je julija 2008 ob upoštevanju morebitnih obveznosti vrednost *Elanovega* lastniškega kapitala po navedeni oceni znašala –[29,5-34] milijona EUR. Poleg tega hitra ocena kaže na možnost, da so projekcije v *Elanovem* dolgoročnem načrtu 2008–2012 glede na pretekle izkušnje močno preoptimistične, zaradi česar bi vrednost podjetja lahko bila še manjša.

- (136) Slovenija je predložila tudi oceno vrednosti *Elana* po metodi diskontiranih denarnih tokov. Po tej oceni, ki jo je junija 2008 pripravilo podjetje [...] *d.o.o.*, naj bi bila tržna vrednost *Elana* na dan 31. decembra 2007 še pozitivna, in sicer naj bi znašala [35-40] milijonov EUR. Vendar pa se je, kot je opisano zgoraj (glej uvodne izjave od 70 do 74), v letu 2008 *Elanov* položaj drastično poslabšal. Glede na tak razvoj dogodkov je treba šteti, da je bila zgoraj navedena ocena vrednosti podjetja 28. avgusta 2008, ko so *Elanovi* družbeniki odločali o dokapitalizaciji, zastarela, in ni zanesljiva kot dokaz, da so *Elanovi* družbeniki ravnali kot skrbni tržni vlagatelji, zlasti ne ob upoštevanju okoliščin v času druge dokapitalizacije.
- (137) Kot je opisano v uvodni izjavi 32, so družbeniki dokapitalizacijo pogojili s predhodnim dogovorom z bankami o reprogramiranju *Elanovih* obstoječih posojil. Čeprav takšnega dogovora ni bilo mogoče doseči pred dokapitalizacijo, so jo *Elanovi* družbeniki izvedli, ker bi *Elan* sicer moral v stečaj.
- (138) Če bi banke pristale na reprogramiranje posojil pred dokapitalizacijo, bi bil to znak, da so bile prepričane v *Elanovo* ponovno doseganje rentabilnosti. Vendar pa temu ni bilo tako. Nasprotno, ena od bank je celo zahtevala sklep sodišča o izvršbi za izterjavo *Elanovih* neporavnanih dolgov. Stališče banke se lahko šteje za znak, da trg ni verjel v *Elanovo* ponovno doseganje rentabilnosti.
- (139) Poleg tega je treba upoštevati, da so družbeniki že v letu 2007 *Elan* dokapitalizirali z 10,225 milijona EUR, kar ni obrodilo uspeha. Pojasniti je treba, da kljub temu, da je dokapitalizacija iz leta 2007 temeljila na tako imenovanem strateškem razvojnem načrtu, na podlagi katerega je *Elan* sprva zaprosil za naložbe v višini 20,2 milijona EUR, dokapitalizacije iz leta 2008 v višini 10 milijonov EUR ni mogoče šteti za drugi obrok naložbe v skladu s prvotnim strateškim razvojnim načrtom. Dokapitalizacija iz leta 2008 je bila potrebna za preprečitev plačilne nesposobnosti s pokritjem likvidnostne vrzeli in utrpljenih izgub *Elana* – kapital ni bil posvečen namenom, določenim v strateškem razvojnem načrtu (glej uvodno izjavo 23).

- (140) Komisija ugotavlja tudi, da so bili v času odobritve ukrepa vsi družbeniki v lasti države, kar pomeni, da pri dokapitalizaciji ni sodeloval noben zaseben družbenik.
- (141) Glede na zgoraj navedeno Komisija ugotavlja, da ukrep 2 ni bil odobren v skladu z načelom zasebnega vlagatelja v tržnem gospodarstvu in je dal prednost podjetju *Elan*.

Izkrivljanje konkurence in vpliv na trgovino

- (142) Komisija ugotavlja, da je upravičenec dejaven na trgih, odprtih za konkurenco. Vsaka državna pomoč takemu podjetju lahko zagotovi prednost pred konkurenti, ki ne prejmejo pomoči. V nasprotju s stališčem Slovenije v tem okviru ni pomembno, ali so imeli *Elanovi* konkurenti večje tržne deleže kot *Elan* in ali so tudi ti konkurenti prejeli sredstva svojih družbenikov oziroma delničarjev.
- (143) Če pomoč, ki jo dodeli država članica, okrepi položaj podjetja v razmerju do drugih konkurenčnih podjetij v trgovini znotraj Unije, je treba konkurenco označiti kot izkrivljeno zaradi pomoči³³. Vsekakor države članice med seboj trgujejo na področjih smučarske opreme in morskih plovil, torej blaga, ki ga proizvaja in trži upravičenec.
- (144) Ob upoštevanju zgoraj navedenega Komisija ugotavlja, da bi ukrep 2 lahko izkrivil konkurenco in da bi lahko prizadel trgovino.

5.2.3. Sklepna ugotovitev glede obstoja državne pomoči

- (145) Na podlagi zgoraj navedenih argumentov Komisija ugotavlja, da ukrep 2 vključuje državno pomoč podjetju *Elan* v smislu člena 107(1) PDEU. Slovenija ni spoštovala obveznosti zamrznitve ukrepov iz člena 180(3) PDEU.

5.3. Združljivost pomoči

- (146) Člen 107(2) in (3) PDEU določa izjeme od splošnega pravila, da je državna pomoč nezdržljiva z notranjim trgov, kot določa člen 107(1) PDEU.
- (147) V zvezi s tem je treba opozoriti, da dokazno breme združljivosti pomoči z notranjim trgov na podlagi odstopanja od določb člena 107(1) PDEU, primarno nosi zadevna država članica, ki mora dokazati, da so pogoji za tako odstopanje izpolnjeni³⁴.
- (148) Komisija ocenjuje združljivost ukrepa 2 z notranjim trgov na podlagi teh izjem. Glede na to, da je bil zadevni ukrep odobren podjetju v težavah (glej točko 5.1 zgoraj), Komisija najprej ocenjuje združljivost ukrepa v skladu s

³³ Glej zlasti sodbo z dne 17. septembra 1980 v zadevi *Philip Morris proti Komisiji* (C-730/79, Recueil, str. 2671, točka 11), sodbo z dne 22. novembra 2001 v zadevi *Ferring* (C-53/00, Recueil, str. I-9067, točka 21) in sodbo z dne 29. aprila 2004 v zadevi *Italija proti Komisiji* (C-372/97, Recueil, str. I-3679, točka 44).

³⁴ Na primer sodba z dne 12. septembra 2007 v zadevi *Olympiaki Aeroporia Ypiresies proti Komisiji* (T-68/03, ZOdl., str. II-2911, točke od 34 do 37).

smernicami za reševanje in prestrukturiranje. Potem presodi, ali se ukrep lahko šteje za združljivega na kakršni koli drugi podlagi.

5.3.1. Smernice za reševanje in prestrukturiranje

- (149) V skladu s točko 33 smernic za reševanje in prestrukturiranje so do odobritve pomoči za reševanje ali prestrukturiranje upravičena samo podjetja v težavah. *Elan* je upravičen do pomoči, saj se lahko šteje, da je bil v času druge dokapitalizacije podjetje v težavah (glej uvodno izjavo 74).
- (150) V skladu s smernicami za reševanje in prestrukturiranje mora **pomoč za reševanje** izpolnjevati nekatere zahteve, ki pri zadevnem ukrepu niso izpolnjeni:
- (a) ukrep ni bil odobren v obliki posojila ali poročila za posojilo, temveč kot dokapitalizacija (točka 25(a) smernic za reševanje in prestrukturiranje);
 - (b) ukrep ni prenehal v obdobju največ šestih mesecev po izplačilu prvega obroka (točka 25(a) smernic za reševanje in prestrukturiranje);
 - (c) Slovenija ni najkasneje šest mesecev po prvi izvedbi ukrepa predložila načrta za prestrukturiranje ali načrta za likvidacijo ali dokazila, da je poročilo prenehalo (točka 25(c) smernic za reševanje in prestrukturiranje).
- (151) Zato se zadevna dokapitalizacija ne more šteti za pomoč za reševanje.
- (152) Ukrep prav tako ne izpolnjuje vseh zahtev za **pomoč za prestrukturiranje** iz smernic za reševanje in prestrukturiranje, saj niso bili sprejeti izravnalni ukrepi, ki bi lahko izravnali škodljivi učinek pomoči na trgovske pogoje.
- (153) V skladu s točkami od 38 do 42 smernic za reševanje in prestrukturiranje morajo prestrukturiranje spremljati izravnalni ukrepi, sorazmerni z izkrivljajočimi učinki pomoči in zlasti z velikostjo in relativno pomembnostjo upravičenca na njegovem trgu. V točki 40 smernic je določeno, da je izravnalne ukrepe treba izvajati zlasti na tistem trgu ali trgih, kjer bo imelo podjetje po prestrukturiranju pomemben tržni položaj. Slovenija trdi, da so imele nekatere odsvojitve, ki jih je *Elan* izvedel v letih 2009 in 2010, izravnalni učinek.
- (154) V zvezi z *Elanovo* zimsko divizijo Slovenija *Elan* opisuje kot „eno od zadnjih preostalih samostojnih blagovnih znamk zimske športne opreme“ in pravi, da je „le šibak konkurent bistveno večjim udeležencem na trgu“³⁵. Vendar pa ta opredelitev ni skladna z opisom podjetja, kot ga navaja *Elanov* trenutni največji družbenik. *PDP* poudarja, da je *Elan* v letu 2010 prodal 448 000 parov smučí in 217 000 snežnih desk, da *Elan* proizvede 13 % vseh smučí na svetu in da je bil kot svetovna blagovna znamka na sedmem mestu, saj je tržni delež njegove blagovne znamke zajemal približno 8 % svetovnega trga.

³⁵

Dopis odvetniške pisarne Jadek & Pensa v imenu *Elana* z dne 2. decembra 2012.

- (155) Slovenija ni ponudila nobene posebne opredelitve proizvodnega ali geografskega trga oziroma trgov, na katerih je dejavna *Elanova* zimska divizija. Kot je podrobneje opisano v nadaljevanju, je ob upoštevanju informacij, ki jih je predložila Slovenija, in ob upoštevanju pomislekov v zvezi z opredelitvijo trga, ki izhajajo iz prakse v primerih združitve³⁶, treba skleniti, da je *Elan* dejansko imel pomembne tržne deleže vsaj na nekaterih od zadevnih upoštevanih trgov.
- (156) Komisija je preučila razpoložljive dokaze, vključno s strateškimi dokumenti, ki jih je sestavil sam *Elan*, da bi ocenila relativno pomembnost podjetja na trgih, na katerih je dejavno. *Elan* poleg dodatne opreme proizvaja zlasti alpske smuči in snežne deske. Po eni strani jih pod lastno blagovno znamko prodaja trgovcem na drobno (v nadaljnjem besedilu: maloprodajni trg), po drugi strani pa deluje kot tako imenovani proizvajalec originalne opreme ter smuči in snežne deske dobavlja drugim (konkurenčnim) proizvajalcem (v nadaljnjem besedilu: trg proizvajalcev originalne opreme, original equipment manufacturers – OEM). Opozoriti je treba, da je v zadevi št. COMP/M.3765 – AMER SALOMON Komisija decembra 2005 za potrebe zadevne odločbe med drugim upoštevala ločene proizvodne trge za različne vrste zimske športne opreme, vključno z ločenimi upoštevanimi proizvodnimi trgi za alpske smuči, snežne deske in za trg OEM za alpske smuči. Maloprodajni trgi za zimsko športno opremo so šteli za nacionalne, za trge OEM pa se je štelo, da obsegajo najmanj EGP³⁷. Podjetje je v svojem *Razvojnem načrtu Elan Ski OEM 2006–2010* navedlo, da je imelo leta 2005 21-odstotni svetovni tržni delež proizvodnje smuči v okviru OEM, in pojasnilo: „[...]“ V *Razvojnem načrtu Elan Sportartikel 2006–2010* je zapisano, da je *Elan* samega sebe štel za vodilnega proizvajalca snežnih desk na svetu s proizvodnjo 268 000 snežnih desk v letu 2005 (16-odstotni svetovni tržni delež). Velika večina te proizvodnje je bila del poslova OEM, 30 000 snežnih desk pa je bilo v letu 2005 prodanih pod *Elanovo* blagovno znamko. V zvezi s smučmi *Elanove* blagovne znamke je v *Razvojnem načrtu za tržno in na blagovno znamko osredotočeno strategijo penetracije za Elanovo blagovno znamko 2006–2010* zabeležen 7,5-odstotni svetovni tržni delež, ki je *Elan* postavil na sedmo mesto po velikosti tržnega deleža. Vendar pa je v dokumentu navedeno prepričanje podjetja, da bi mu srednjeročno lahko uspel preboj med prvih pet blagovnih znamk [...].
- (157) Glede na to, da zimska divizija *Elanu* prinaša daleč največji del prihodkov in da je, kot je opisano zgoraj, *Elan* imel močan položaj vsaj v nekaterih sektorjih za zimske športe, bi morali biti izravnalni ukrepi osredotočeni predvsem na to področje. Preučevanje elementov, ki jih je Slovenija navedla kot izravnalne ukrepe v zimski diviziji, je pokazalo, da je bila edina odsvojitvev prodaja [17,5-20] % v skupnem podjetju za distribucijo, ki ga je imel *Elan* s partnerjem *Dal Bello Sports* (v nadaljnjem besedilu: *Dal Bello*) v ZDA. Odsvojitvev je bila posledica prenehanja skupnega podjetja za trženje in distribucijo s podjetjem *Dal Bello* v Severni Ameriki. *Elan* trdi, da je prenehanje sodelovanja

³⁶ Glej zadevo št. COMP/M.3765 – AMER SALOMON, http://ec.europa.eu/competition/mergers/cases/decisions/m3765_20051012_20212_en.pdf

³⁷ http://ec.europa.eu/competition/mergers/cases/decisions/m3765_20051012_20212_en.pdf

povzročilo zmanjšanje *Elanove* prodaje v Kanadi in ZDA, kar vidi kot „izravnalni učinek“.

- (158) Najprej je treba opozoriti, da niti dolgoročni načrt 2008–2012 niti sanacijski načrt ne navajata prodaje deleža v *Dal Bello*, zato prodaje ni mogoče obravnavati kot „sestavnega dela prestrukturiranja“, kot je predvideno v točki 40 smernic za reševanje in prestrukturiranje. Podrobnejša proučitev posla je pokazala, da je bilo sodelovanje na področju trženja in distribucije prekinjeno na pobudo podjetja *Dal Bello*. Slovenija je priznala, da „so *Elanove* težave v letu 2008 in *Dal Bellovo* iskanje zanesljivejšega dolgoročnega partnerja pripeljali do pogovorov o prenehanju sicer uspešnega sodelovanja. Rezultat teh pogovorov je bil dogovor o prenehanju skupnega podjetja z dne 14. decembra 2009 ...“ Glede na zgoraj navedeno *Elanove* odsvojitve že iz tega razloga ni mogoče šteti za izravnalni ukrep.
- (159) Poleg tega zmanjšanje prodaje, ki povzroči zmanjšanje tržnega deleža upravičenca, v drugih okoliščinah lahko šteje kot izravnalni ukrep, vendar pa Komisija ugotavlja, da se je v zadevnem primeru prodaja nanašala na maloprodajni trg, ki ga je Komisija prej štela za nacionalnega³⁸, in da se je prodaja *Elanovih* smuči v vsakem primeru zmanjšala samo na severnoameriškem trgu, ne pa tudi na evropskem trgu oziroma trgih, tako da ne more izravnati izkrivljanj, povzročenih v EGP. Poleg tega je bilo skupno podjetje dejavno na področju trženja in distribucije smuči, ne pa njihove proizvodnje. *Elanova* ključna dejavnost pa je proizvodnja smuči in snežnih desk. Samo odsvojitve na glavnem trgu upravičenca se lahko štejejo kot ustrezni izravnalni ukrepi.
- (160) Slovenija je poleg tega navedla, da se kot izravnalna ukrepa lahko štejeta tudi zmanjšanje števila zaposlenih v proizvodnji smuči in zmanjšanje naložb v trženje.
- (161) Vendar pa je treba ta ukrepa razumeti kot preprosto racionalizacijo, namenjeno zmanjševanju stroškov in izboljševanju učinkovitosti, da bi ponovno dosegli finančno rentabilnost, na kar kažeta tudi *Elanov* dolgoročni načrt in njegov *sanacijski načrt*. Ukrepa nista bila sprejeta z namenom zmanjšati *Elanovo* prisotnost na trgu ali izravnati morebitna izkrivljanja konkurence, ki jih je povzročila pomoč, ki jo je prejel *Elan*.
- (162) Slovenija je navedla, da so imele v morskem sektorju izravnalni učinek naslednje odsvojitve: leta 2009 je *Elan* prodal dve podjetji, ki sta se ukvarjali z oddajanjem jaht v najem, tj. *Elan Yachting d.o.o.* in *Elan Marine Charter d.o.o.* Leta 2010 je bilo prodano podjetje na Hrvaškem *Elan Brod d.o.o.*, ki se je ukvarjalo predvsem s proizvodnjo motornih plovil. Slovenija je zatrdila, da podjetja strukturno niso poslovala z izgubo, da so dejavnosti oddajanja v najem, ki sta jih opravljali podjetji *Elan Yachting d.o.o.* in *Elan Marine Charter d.o.o.*, podpirale prodor *Elanovih* jaht na *Elanove* glavne trge in da je umik iz tržnega segmenta motornih plovil bistveno zmanjšal *Elanovo* prisotnost na trgu rekreativnih in športnih plovil.

³⁸

Glej zadevo št. COMP/M.3765 – AMER SALOMON,
http://ec.europa.eu/competition/mergers/cases/decisions/m3765_20051012_20212_en.pdf.

- (163) Komisija opozarja, da bi se v skladu s točko 40 smernic za reševanje in prestrukturiranje izravnalni ukrepi morali izvajati zlasti na tistem trgu ali trgih, kjer bo imelo podjetje po prestrukturiranju pomemben tržni položaj. Odpis dolgov in opustitev deficitnih dejavnosti, ki bi ju bilo v vsakem primeru treba izvesti zato, da se obnovi sposobnost podjetja za preživetje, ne štejeta za zmanjševanje zmogljivosti z namenom ocenitve izravnalnih ukrepov.
- (164) Upoštevati je treba, da morska divizija ni glavna dejavnost *Elana*. Bistveno večji del prometa podjetje ustvari v svoji zimski diviziji. V skladu s finančno napovedjo za leto 2011 naj bi skupni prihodki morske divizije v letu 2011 znašali le [20-24] milijona EUR v primerjavi s [58-68] milijona EUR v športni diviziji. Poleg tega je zimska divizija prejela tudi večji delež (5,924 milijona EUR) dokapitalizacije *Elana* v skupni višini 10 milijonov EUR. Glede na točko 40 smernic za reševanje in prestrukturiranje je dvomljivo, da bi odsvojitve v morski diviziji sploh lahko šteje kot ustrezni izravnalni ukrepi, saj – tudi kot je podrobneje opisano v nadaljevanju – morska divizija ni dejavna na tistem trgu, kjer ima podjetje po prestrukturiranju najpomembnejši tržni položaj.
- (165) Komisija je, da bi v celoti preučila argumente, ki jih je predstavila Slovenija, kljub temu preverila, v kolikšni meri bi Slovenija lahko zatrjevala, da so bili v morski diviziji sprejeti ustrezni izravnalni ukrepi. Pred prestrukturiranjem je *Elanova* maksimalna proizvodna zmogljivost znašala [280-330] jadrnic in [45-55] motornih plovil. Slovenija ni ponudila nobene posebne opredelitve proizvodnega ali geografskega trga oziroma trgov za morskotransportno divizijo, v skladu s katero bi bilo mogoče meriti njeno relativno pomembnost. V svojih predloženih dokumentih piše o zmanjšanju *Elanove* prisotnosti na „trgu rekreativnih in športnih plovil“, hkrati pa se sklicuje na njegov umik iz „tržnega segmenta motornih plovil“.
- (166) Vendar pa analiza razpoložljivih dokumentov, ki obravnavajo konkurenčni položaj *Elanove* morske divizije, vključno s strateškimi dokumenti, ki jih je pripravil sam *Elan*, daje dodaten vpogled v relativno pomembnost podjetja na morskem trgu. V *Razvojnem načrtu Elan Marine Division 2006–2010* je bilo navedeno, da je bil svetovni trg vseh novih plovil vreden okrog 25 milijard EUR ter da so približno 80 % te vrednosti pomenila motorna plovila, 20 % pa jadrnice, pri čemer naj bi enako razmerje veljalo tudi v Evropi. *Elan* je trg opisal kot „močno razdrobljen“ in tržni delež svojega programa jadrnic v EU ocenil na približno [0-5] %, delež svojega programa motornih plovil pa na manj kot 1 %. *Razvojni načrt* je kljub temu opozoril na obstoj različnih tržnih segmentov, na katerih so veljali različni konkurenčni pogoji, med drugim tudi vstopne ovire. *Elanov dolgoročni načrt 2008–2012* iz junija 2008 je trg plovil razdelil po dolžini plovil in navedel, da je bila konkurenca največja v segmentu malih plovil (30 čevljev), medtem ko je *Elan* proizvajal in prodajal plovila srednje velikosti (dolžine 30 do 50 čevljev) ter nameraval [...] razviti nove modele [...]. Najjasneje je *Elanov* tržni delež v segmentu, v katerem je po lastni oceni konkurenčen, opredeljen v predstavitvi *Elanovega* trenutnega največjega družbenika *PDP*: „*Elan* je v letu 2010 v segmentu jadrnic dolžine od 32 do 60 čevljev (ki pomeni 20 % navtičnega trga) prodal 122 plovil in s tem dosegel 5,2-odstotni tržni delež“. Zdi se

verjetno, da se pri razdelitvi trga za izhodišče uporabijo merila, kot sta vrsta pogona (jadra, motor) in velikost. Glede na to, da ni nasprotujočega mnenja, Komisija lahko za namene tega sklepa sprejme oceno *PDP*, da je imel *Elan* na razdrobljenem trgu jadrnic tržni delež, ki je bil večji od 5 %.

- (167) Na podlagi zgoraj navedenega bi tudi v primeru, da bi za namen Komisijine ocene združljivosti lahko upoštevali *Elanove* odsvojitve v morski diviziji, izravnalni ukrepi znotraj morskega sektorja morali biti izvedeni na področju proizvodnje jadrnic, ki je bilo očitno glavna dejavnost *Elanove* morske divizije in kjer je podjetje imelo, kot je opisano zgoraj, nezanemarljiv delež trga, ki je bil po *Elanovi* besedah „močno razdrobljen“. Odsvojitve dejavnosti oddajanja plovil v najem, ki so kvečjemu posredno podpirale *Elanovo* prodajo jaht, in odsvojitve proizvodnje motornih plovil, to je sektorja, ki ga je *Elan* popolnoma zapustil s prodajo podjetja *Elan Brod d.o.o.*, tako nista v skladu s točko 40 smernic za reševanje in prestrukturiranje. *Elan* je začel proizvajati motorna plovila šele leta 2002 ter nameraval v tem sektorju izkoristiti ugled, ki ga je pridobil v sektorju jadrnic. Vendar pa je prodaja dosegla višek s 50 motornimi plovili v letih 2006 in 2007, nakar se je zmanjšala na [25-29] plovil v letu 2008 in le [7-9] plovil v letu 2009.
- (168) Tudi v predloženih dokumentih Slovenije je poudarjeno dejstvo, da odsvojene dejavnosti po mnenju *Elanovih* družbenikov in bank niso bile ključne³⁹. Poudariti je treba tudi, da namen prodaje *Elanovih* hčerinskih podjetij ni bil izravnati morebitna izkrivljanja konkurence. Vsa tri hčerinska podjetja so v času prodaje in v letih pred njo poslovala z izgubo. Slovenija je obvestila Komisijo, da je bil skupni (združeni) neto rezultat podjetij *Elan Yachting d.o.o.* in *Elan Marine Charter d.o.o.* -157 000 EUR v letu 2007, -100 000 EUR v letu 2008 in -57 000 EUR v letu 2009. Poleg tega je *Elan Brod d.o.o.* v celotnem obdobju posloval z izgubo, in sicer -58 000 EUR v letu 2006, -436 000 EUR v letu 2007, -1 milijon EUR v letu 2008 in -1,5 milijona EUR v letu 2009. Glede na te zneske se zdi izjava Slovenije, da zadevna podjetja strukturno niso poslovala z izgubo, sama sebi v namen. Kot je navedeno zgoraj, v skladu s smernicami za reševanje in prestrukturiranje odpis dolgov in opustitev deficitnih dejavnosti, ki bi ju bilo v vsakem primeru treba izvesti zato, da se obnovi sposobnost podjetja za preživetje, ne štejeta za zmanjševanje zmogljivosti z namenom ocenitve izravnalnih ukrepov. Velike izgube, ki so jih zabeležile vsa tri prodana hčerinska podjetja v morski diviziji, in nenehno izrazito slabšanje poslovanja v podjetju *Elan Brod d.o.o.* pa kažejo, da so bile odsvojitve v vsakem primeru potrebne za obnove sposobnosti podjetja za preživetje in jih tudi iz tega razloga ni mogoče šteti kot izravnalne ukrepe.
- (169) Komisija zato ugotavlja, da *Elanovih* odsvojitve ter zmanjšanja števila zaposlenih in odhodkov za trženje ni mogoče šteti za izravnalne ukrepe. Glede na to, da ni bil sprejet noben ustrezen izravnalni ukrep, mora Komisija tudi ob

³⁹ Glej predložene dokumente Slovenije z dne 10. oktobra 2011, v katerih je dopis *KAD* o prodaji podjetij v morski diviziji, ki štejejo kot „neključne dejavnosti“, oziroma dopis odvetniške pisarne *Jadek & Pensa*, ki zastopa *Elan*, z dne 26. aprila 2012, ki pojasnjuje, da so banke zahtevale prodajo neključnih sredstev na Hrvaškem kot pogoj za sklenitev sporazumov o refinanciranju.

upoštevanju točke 56 smernic za reševanje in prestrukturiranje, ki določa, da so lahko na območjih, ki prejemajo podporo, pogoji za odobritev pomoči manj strogi glede izvajanja izravnalnih ukrepov, skleniti, da niso bile izpolnjene zahteve smernic za reševanje in prestrukturiranje v zvezi z nujnostjo izvedbe ustreznih izravnalnih ukrepov. Zahteve za združljivost pomoči za prestrukturiranje iz smernic so kumulativne, zato za izključitev uporabe smernic zadošča že neizpolnitev ene od zahtev. Komisija zato ne ocenjuje morebitnega izpolnjevanja drugih zahtev. Glede na zgoraj navedeno se sklone, da ukrepa 2 ni mogoče šteti za združljivega v skladu s smernicami za reševanje in prestrukturiranje.

5.3.2. *Združljivost na drugi podlagi*

- (170) Izjeme iz člena 107(2) PDEU se v tej zadevi ne uporabljajo, ker zadevni ukrep nima socialnega značaja, ni bil dodeljen posameznim potrošnikom, ni bil namenjen povrnitvi škode zaradi naravnih nesreč ali izjemnih dogodkov in ni bil dodeljen gospodarstvu nekaterih območij Zvezne republike Nemčije, ki jih je prizadela delitev te države.
- (171) Nadaljnje izjeme so določene v členu 107(3) PDEU.
- (172) Člen 107(3)(a) PDEU določa, da se „pomoč za pospeševanje gospodarskega razvoja območij, kjer je življenjska raven izjemno nizka ali kjer je podzaposlenost velika,“ lahko šteje za združljivo z notranjim trgov. *Elan* je v regiji, ki je upravičena do pomoči v skladu s členom 107(3)(a) PDEU⁴⁰. Združljivost državne pomoči na območjih, ki prejemajo pomoč, je urejena s smernicami o regionalni pomoči⁴¹. V skladu s smernicami o regionalni pomoči je lahko državna pomoč načeloma dodeljena samo podjetjem, ki niso v težavah. *Elan* pa je bil v času odobritve ukrepa v težavah (glej uvodno izjavo 74). Ukrepa 2 zato ni mogoče šteti za združljivo regionalno pomoč.
- (173) Komisija na podlagi navedenega ugotavlja, da pomoč ni upravičena do izjeme, določene v členu 107(3)(a) PDEU.
- (174) Člen 107(3)(b) PDEU določa, da se „pomoč za pospeševanje izvedbe pomembnega projekta skupnega evropskega interesa ali za odpravljanje resne motnje v gospodarstvu države članice“ lahko šteje za združljivo z notranjim trgov.
- (175) Komisija ugotavlja, da zadevna pomoč ni bila zasnovana za pospeševanje izvedbe pomembnega projekta skupnega evropskega interesa. Komisija tudi ni odkrila nobenega dokaza, da je bila zasnovana za odpravljanje resne motnje v slovenskem gospodarstvu.
- (176) Komisija na podlagi navedenega ugotavlja, da pomoč ni upravičena do izjeme iz člena 107(3)(b) PDEU.

⁴⁰ Karta regionalnih pomoči za Slovenijo, ki jo je Komisija odobrila dne 13.9.2006 in je objavljena v UL C 256, 24.10.2006, str. 6.

⁴¹ UL C 54, 4.3.2006, str. 13.

- (177) Člen 107(3)(d) PDEU določa, da se pomoč za pospeševanje kulture in ohranjanja kulturne dediščine lahko šteje za združljivo s PDEU, kadar taka pomoč ne škoduje trgovinskim pogojem in konkurenci v Uniji v obsegu, ki je v nasprotju s skupnimi interesi. Jasno je, da se ta člen v tej zadevi ne uporablja.
- (178) Člen 107(3)(c) PDEU določa, da se lahko odobri državna pomoč za pospeševanje razvoja določenih gospodarskih dejavnosti ali določenih gospodarskih območij, kadar takšna pomoč ne spreminja trgovinskih pogojev v obsegu, ki bi bil v nasprotju s skupnimi interesi. Komisija je pripravila več smernic in sporočil, ki pojasnjujejo, kako bo uporabljala izjemo, ki jo vsebuje ta člen. Glede na to, da je bil zadevni ukrep izveden v korist podjetja v težavah, je Komisija ocenila le njegovo združljivost na podlagi smernic za reševanje in prestrukturiranje. Za zadevni ukrep se ne uporabljajo nobene druge smernice ali sporočila.
- (179) Ocenjevana pomoč je torej nezdružljiva državna pomoč.

6. IZTERJAVA

- (180) V skladu s PDEU in ustaljeno sodno prakso Sodišča je Komisija pristojna za odločanje, ali mora zadevna država članica ukiniti ali spremeniti pomoč⁴², za katero je Komisija ugotovila, da je nezdružljiva z notranjim trgovom. Prav tako Sodišče dosledno zagovarja stališče, da je namen obveznosti države, da ukine pomoč, za katero Komisija meni, da je nezdružljiva z notranjim trgovom, ponovna vzpostavitev prejšnjih razmer⁴³. V zvezi s tem je Sodišče odločilo, da je ta cilj dosežen, ko prejemnik povrne znesek, ki mu je bil dodeljen v okviru nezakonite pomoči, s čimer izgubi prednost, ki jo je užival glede na konkurenta na trgu, ter se ponovno vzpostavijo razmere pred plačilom pomoči⁴⁴.
- (181) V skladu s sodno prakso je v členu 14 postopkovne uredbe določeno, da „če se v primerih nezakonite pomoči sprejmejo negativne odločbe, Komisija odloči, da mora zadevna država članica sprejeti vse potrebne ukrepe, da upravičenec vrne pomoč.“
- (182) Ker je treba zadevni ukrep obravnavati kot nezakonito in nezdružljivo pomoč, je treba pomoč izterjati, da se ponovno vzpostavijo razmere na trgu, kakršne so bile pred dodelitvijo pomoči. Izterjava zato velja za obdobje od trenutka, ko je nastopila ugodnost za upravičenca, torej od takrat, ko je bila pomoč dana na voljo upravičencu, do dejanske izterjave in za to obdobje se zaračunajo tudi obresti.

⁴² Sodba z dne 12. julija 1973 v zadevi *Komisija proti Nemčiji* (C-70/72, Recueil, str. 813, točka 13).

⁴³ Sodba z dne 14. septembra 1994 v združenih zadevah *Španija proti Komisiji* (C-278/92, C-279/92 in C-280/92, Recueil, str. I-4103, točka 75).

⁴⁴ Sodba z dne 17. junija 1999 v zadevi *Belgija proti Komisiji* (C-75/97, Recueil, str. I-3671, točki 64 in 65).

- (183) Znesek dokapitalizacije iz leta 2008 je treba v celoti izterjati, ker je sklepe vseh petih subjektov, ki so pri njej sodelovali, mogoče pripisati državi. Skupni znesek dokapitalizacije je znašal 10 milijonov EUR, od tega 5,924 milijona EUR za *Elan Winter sport* in 4,076 milijona EUR za *Elan Marine*. Ti podjetji sta bili junija 2010 združeni s svojim matičnim podjetjem *Elanom*. Obresti je treba zaračunati od datuma, ko je bil kapital dejansko dan na razpolago upravičencu, to je od 8. septembra 2008.

7. SKLEPNA UGOTOVITEV

- (184) Dokapitalizacija v korist *Elana*, o kateri je bilo odločeno januarja 2007 (ukrep 1), ne vključuje državne pomoči, ker je bila odločitev družbenikov v skladu z načelom vlagatelja v tržnem gospodarstvu.
- (185) Dokapitalizacija v korist *Elana*, o kateri je bilo odločeno avgusta 2008 (ukrep 2), vključuje državno pomoč. Ta državna pomoč ni združljiva z notranjim trgov. Ta državna pomoč tudi ne izpolnjuje zahtev iz smernic za reševanje in prestrukturiranje. Prav tako se ne more uporabiti nobena od določb člena 107(2) in (3) PDEU. Zato mora *Elan* znesek dokapitalizacije v višini 10 milijonov EUR vrniti, skupaj z obrestmi.

SPREJELA NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Dokapitalizacija iz januarja 2007 ne pomeni pomoči v smislu člena 107(1) Pogodbe o delovanju Evropske unije.

Člen 2

Ukrep državne pomoči v korist *Elana* v obliki dokapitalizacije v višini 10 milijonov EUR v letu 2008 je Slovenija izvršila nezakonito, v nasprotju s členom 108(3) Pogodbe o delovanju Evropske unije, in je nezdružljiv z notranjim trgov.

Člen 3

1. Slovenija od upravičenca, tj. podjetja *Elan*, izterja pomoč iz člena 2.
2. Za znesek, ki ga je treba izterjati, se od datuma, ko je bil dan na razpolago upravičencu (8. septembra 2008), do datuma dejanske izterjave zaračunavajo obresti.
3. Obresti se izračunajo na podlagi obrestnoobrestnega računa v skladu s Poglavljem V Uredbe Komisije (ES) št. 749/2004.

4. Slovenija z dnem sprejetja tega sklepa prekliče vsa še neporavnana plačila pomoči iz člena 2.

Člen 4

1. Izterjava pomoči iz člena 2 se izvede takoj in učinkovito.
2. Slovenija zagotovi, da se ta sklep izvrši v štirih mesecih po uradnem obvestilu o tem sklepu.

Člen 5

1. Slovenija v dveh mesecih po uradnem obvestilu o tem sklepu Komisiji predloži naslednje informacije:
 - (a) skupni znesek (glavnica in obresti), ki ga mora upravičenec vrniti;
 - (b) podroben opis že sprejetih in načrtovanih ukrepov za uskladitev s tem sklepom;
 - (c) dokumente, ki dokazujejo, da se je od upravičenca zahtevalo vračilo pomoči.
2. Slovenija Komisijo obvešča o napredku nacionalnih ukrepov, sprejetih za izvršitev tega sklepa, do dokončne izterjave pomoči iz člena 2. Slovenija na zahtevo Komisije takoj predloži vse informacije o že sprejetih in načrtovanih ukrepih za uskladitev s tem sklepom. Prav tako predloži podrobne informacije o zneskih pomoči in obresti, ki so bili od upravičenca že izterjani.

Člen 6

Ta sklep je naslovljen na Slovenijo.

V Bruslju,

Za Komisijo

Joaquín ALMUNIA
Podpredsednik

Opozorilo

Če ta sklep vsebuje zaupne podatke, ki ne smejo biti objavljeni, prosimo, da o tem obvestite Komisijo v petnajstih delovnih dneh od datuma prejema. Če Komisija v predvidenem roku ne prejme utemeljenega zahtevka, pomeni, da se strinjate z objavo sklepa v celoti. Zahtevak, v katerem navedete te podatke, pošljite s priporočeno pošto ali po telefaksu na naslov:

European Commission
Directorate-General for Competition
State aid Greffe
B-1049 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË
Telefaks: +32 2 2961242